

**Vänligen bekräfta med vändande e-post
att ni har mottagit föreläggandet.**

Bygg- och miljönämnden i
Ragunda kommun
Box 150
844 21 Hammarstrand

2022.169, 2022.582

Parter: Linda Ellebrink Engvall m.fl. ./.. Peter Eriksson m.fl.

Målet gäller: tillsyn avseende solcellsanläggning på fastigheten Skyttmon 8:1 i Ragunda kommun

Mark- och miljööverdomstolen har meddelat prövningstillstånd i ovanstående mål, se aktbilaga 20. Överklagandet i målet översänds, aktbilaga 1, 5, 7-19.

Ni föreläggs att till Mark- och miljööverdomstolen svara på överklagandet. Av svaret ska framgå om ni medger eller motsätter er klagandes yrkande om ändring. Om ni motsätter er överklagandet ska ni ange skälen för detta och de eventuella bevis ni vill åberopa.

Ni ska **senast den 22 december 2025** komma in med ett skriftligt yttrande över överklagandet. Yttrandet ska lämnas till Mark- och miljööverdomstolen. Ger ni inte in något svar inom den angivna tiden kan målet ändå komma att avgöras i befintligt skick.

När ni skickar in yttrandet

Uppge namn, målnummer P 14672-25 och det telefonnummer som ni kan nås på. Lämna också e-postadress, så att vi framöver kan skicka handlingar i målet via e-post.

Skicka gärna in handlingarna till domstolen per e-post eller e-tjänst, helst i PDF-format. De behöver då inte lämnas på annat sätt. På www.domstol.se/skickadigitalt finns information om hur ni kan lämna in handlingar digitalt.

Observera att fullmakter ska vara i original och därför inte ska skickas med e-post.

Mer information

Allmän information finns på Mark- och miljööverdomstolens webbplats. Kontakta oss vid frågor.

Mikael Edlund
Telefon 08-561 675 50

Bifogade handlingar: aktbilaga 1, 5, 7-18, 20, 19 (Videofilm och ljudfil)

Till
Mark- och miljööverdomstolen
Svea hovrätt

ÖVERKLAGAN

Klagande

1. Linda Ellebrink Engvall
Skyttmon 119
844 95 Stugun
2. Torgny Engvall
Skyttmon 119
844 95 Stugun
3. Ing-Marie Jonsson
Mogården
Skyttmon 125
844 95 Stugun

Ombud:
Advokat Johan Söderbom
Heilborns advokatbyrå HB
Kyrkgatan 49
831 34 Östersund

Motpart

1. Ragunda kommun
Bygg- och miljönämnden
Box 150
840 70
2. Länsstyrelsen Jämtlands län
831 86 Östersund
3. Peter Eriksson
Skyttmon 117
844 95 Stugun

Ombud:
Advokaten Madeleine Lilliehöök
Advokatfirman Lilliehöök AB
Bredgatan 4
222 21 Lund

ÖVERKLAGAD DOM

Dom meddelad Mark- och miljödomstolen i Östersund den 30 september 2025, mål nr P 1312-25.

SVEA HOVRÄTT
Rotel 0601

INKOM: 2025-10-20
MÅLNR: P 14672-25
AKTBIL: 1

SAKEN

Fråga om ingripande eller beslut om påföljd i tillsynsärende, Skyttmon 8:1, Ragunda kommun

Såsom ombud för klagandena överklagas härmed ovan nämnda dom.

YRKANDEN

Mina huvudmän yrkar att Mark- och miljööverdomstolen ska:

1. meddela prövningstillstånd.
2. a) upphäva Mark- och miljödomstolens dom och Länsstyrelsen i Jämtlands läns beslut den 2 april 2025 (ärende nr 8212-2024) att inte ingripa mot solcellsanläggningen samt återförvisa ärendet till länsstyrelsen för ny handläggning med krav på att beaktar de formella brister som förekommit i kommunens handläggning,

b) alternativt förklara att solcellsanläggningen strider mot 2 kap. 6 och 9 §§ plan- och bygglagen (2010:900), PBL.
3. besluta att syn ska hållas på plats i Skyttmon innan målet avgörs, innefattande fastigheten Skyttmon 8:1 och klagandens fastigheter Skyttmon 1:1 och 3:3, samtliga belägna i Ragunda kommun.

ANSTÅND

Undertecknad hemställer om anstånd till den 28 november 2025 med att inkomma med grunderna för ansökan om prövningstillstånd och grunder i övrigt för överklagan.

Östersund 2025-10-20

Johan Söderbom

Heilborns Advokatbyrå

– grundad 1926 –

HEILBORNS ADVOKATBYRÅ HB
Org nr 993200-1085

2025-11-27

SVEA HOVRÄTT
060111

INKOM: 2025-11-27
MÅLNR: P 14672-25

AKTRILL: 5

Till Mark- och miljööverdomstolen
Svea hovrätt

ADVOKAT JAN HEILBORN
Jan Heilborn Advokat AB
Org nr 556561-8054

ADVOKAT JOHAN SÖDERBOM
Johan Söderbom Advokat AB
Org nr 559238-6345

ADVOKAT ERIK ALBANO
Erik Albano Advokat AB
Org nr 559331-4148

Vid brev- och telefonkontakt
anges nr 13464/15

Mål nr P 14672-25

Engvall, Jonsson ./. Peter Eriksson m. fl.

Med hänvisning till tidigare inlämnad överklagandeskrift inges härmed grunder för ansökan om prövningstillstånd och grunder för talan i övrigt.

GRUNDER FÖR PRÖVNINGSTILLSTÅND

Prejudikatintresse

Målet rör rättsfrågor av prejudikatintresse, särskilt tillämpningen av 2 kap. 6 § tredje stycket PBL på byggnadsverk inom riksintresse för kulturmiljövård. Intresset för att uppföra markplacerade solcellsanläggningar med nu aktuell utformning och omfattning blir allt vanligare i närheten av bebyggelse. Det är en relativt ny företeelse och det finns endast ett fåtal prejudicerande avgöranden.

I det nu aktuella fallet handlar det dessutom om en solcellsanläggning uppförd inom riksintresse för kulturmiljövård och där saknas det vägledande avgöranden som klargör hur avvägningen mellan det allmännas skyddsintresse och den enskildes intressen ska bedömas.

Kyrkgatan 49
831 34 Östersund

Tel: 063-12 48 30
Fax: 063-12 02 00

E-post: advokat@heilborns.com
Hemsida: www.heilborns.com

BG: 285-7282

Samarbetande med advokaten Gustaf Kahm genom Gustaf Kahm Advokat AB, org nr 556311-6366

Det är av synnerlig vikt för kommande rättstillämpning att MÖD prövar den principiella frågan om balansen mellan kulturmiljöskydd och förnybar energiproduktion; i det här fallet markplacerad solcellsanläggning.

Riktighet i bedömningen

Det finns anledning att ifrågasätta riktigheten av mark- och miljödomstolens bedömning av varsamhetskravet, olägenhetsbedömningen och utredningsansvaret.

Varsamhetskravet

Mark- och miljödomstolen (MMD) bedömer att solcellsanläggningen är uppförd i ett område med höga kulturhistoriska värden. I riksintressebeskrivningen och i kommunens översiktsplan (s. 132) framgår bl. a. att viktiga uttryck för riksintresset Skyttmon – Ammerån är de stora gårdarna på en begränsad men välhävdd inägomark med timmerbyggnader från tidigt 1800-tal, påkostade boningshus, stall och ladugårdar från 1880-1910-tal.

MMD har bedömt att solcellsanläggningen endast upptar en förhållandevis liten yta i förhållande till hela den del av riksintresset som utgörs av byn Skyttmon. MMD har vidare utgått från bl. a. åberopade flygfoton när de gjort sin bedömning och från dessa foton dragit slutsatsen att dess höjd om ca 3 meter inte får någon dominerande ställning i omgivningen. I avsaknad av syn på platsen blir domstolens bedömning subjektiv och godtycklig vilket klagandena inte kan godta.

En bedömning av var anläggningen är placerad i förhållande till skyddsvärda byggnader inom riksintresset och huruvida anläggningen utgör en dominerande ställning som påverkar karaktären inom riksintresset, förutsätter att man genomför en syn på plats då dessa förhållanden inte går att bedöma utifrån de bilder som åberopats.

MMD har med befintlig utredning som underlag inte haft förutsättningar att göra en riktig bedömning.

Betydande olägenhet

När det gäller MMD:s bedömning av betydande olägenhet menar klagandena att domstolen inte heller i detta avseende har kunnat göra en korrekt bedömning av frågan utan att hålla syn på platsen. Fotografierna som åberopats som bevisning i ärendet ger en begränsad framställning av platsen och förmår inte att återge verklighetens samtliga dimensioner. Flertalet bilder som åberopats är tagna med mobilkamera vilket medför att motiven uppfattas annorlunda än i verkligheten på så vis att vidvinkelperspektivet dels

förminskar solcellsanläggningens storleksintryck, dels medför att avståndet till solcellsanläggningen uppfattas som längre än i verkligheten.

Klagandena anser att MMD gjort en felaktig bedömning när de dragit slutsatser enbart utifrån att granska åberopade bilder. När man befinner sig på plats kan man se bl. a att siktlinjen framför huvudbyggnaden på Skyttmon 3:3 blockeras helt av solcellsanläggningen och i sydvästlig riktning står huset. Siktlinjen från Skyttmon 1:1 begränsas av solcellanläggningen och siktlinjen söderut begränsas helt av byggnader belägna på Skyttmon 117.

En syn på plats skulle ge MÖD möjlighet att se och förstå solcellsanläggningens faktiska påverkan på siktlinjer, landskapsbild och fastigheternas miljö och kulturhistoriska karaktär.

Utredningsansvaret

Om kommunen hade handlagt ärendet på ett sätt som uppfyllde deras utredningsansvar hade det genomförts ett samråd tillsammans med de närmaste grannarna, särskilt med tanke på att klagandena framförde ett sådant önskemål till kommunen, ett önskemål som kommunen förbisåg.

I och med att kommunen inte höll något samråd på plats och att MMD nekat syn på platsen, har än idag inte någon företrädare för kommunen, myndighet eller domstol varit på platsen för att bedöma förhållandena runt den aktuella solcellsanläggningen.

Reglerna om varsamhet och betydande olägenhet prövades först när målet återförvisades till länsstyrelsen genom MÖD:s dom i mål nr P 5094-23, se bakgrund nedan. I processen dessförinnan prövades enbart frågan om huruvida solcellsanläggningen utgjorde en byggnad eller inte. Enligt förvaltningslagens krav hade länsstyrelsen och domstolar en egen skyldighet att utreda ärendet på nytt när målet återförvisades till länsstyrelsen. I detta fall är det oklart vilka utredningsinsatser länsstyrelse och MMD har gjort och vilken utredning som legat till grund för deras bedömning. I nu aktuellt mål kan konstateras att varken länsstyrelsen eller MMD har inhämtat något sakkunnigutlåtande eller liknande eller begärt några kompletteringar för att säkerställa att utredningen blir korrekt.

Mot bakgrund av detta invänder klagandena mot MMD:s bedömning att kommunens bristande utredning har läkts under den fortsatta processen. För att läka de brister i kommunens handläggning som MMD konstaterat, torde krävas att länsstyrelse och MMD självständigt utrett sakförhållandena och presenterat sin utredning samt genomfört en syn på platsen.

GRUNDER FÖR TALAN

Bakgrund

Målet gäller frågan om Ragunda kommuns, Länsstyrelsen i Jämtlands län och MMD:s beslut att inte ingripa mot anläggningen varit lagenliga. Enligt mina huvudmäns uppfattning strider anläggningen mot flera centrala bestämmelser i plan- och bygglagen (PBL) och utgör en betydande olägenhet för närliggande fastigheter.

Mark- och miljööverdomstolen meddelade dom den 23 oktober 2024 i mål nr P 5094-23. Med ändring av mark- och miljödomstolens dom meddelad vid Östersunds tingsrätt den 3 april 2023, mål nr P 3761-22 och P 178-23, undanröjde Mark- och miljööverdomstolen beslut fattat av Länsstyrelsen i Jämtlands län den 21 november 2022, ärende nr 403-4954-2022, och den 10 januari 2023, ärende nr 403-2385-2022, och återförvisade målet till länsstyrelsen för fortsatt handläggning.

Av domskälen i ovan nämnda dom från MÖD framgår bl. a. att solcellsanläggningen anses utgöra ett byggnadsverk och dess förenlighet med plan- och bygglagen kan, trots att det inte är fråga om en byggnad, bli föremål för tillsyn. Domstolen konstaterade att fastighetsägarna Engvall och Jonsson i tidigare överklaganden till länsstyrelsen framfört invändningar mot solcellsanläggningens tillåtlighet bl. a. med hänvisning till att den inte uppfyller kraven på anpassning och god helhetsverkan samt att anläggningens placering utgör en betydande olägenhet. Länsstyrelsen hade dock enbart bedömt frågan om den aktuella konstruktionen ansågs utgöra en byggnad och hade inte prövat övriga invändningar som Engvall och Jonsson framfört.

Länsstyrelsen prövade på nytt om det var riktigt av Ragunda kommun att avsluta tillsynsärendena avseende uppförandet av en solcellsanläggning på fastigheten Ragunda Skyttmon 8:1 utan att ingripa mot åtgärden. Länsstyrelsen lämnade Engvall och Jonssons överklagande utan bifall.

Senast har saken prövats av MMD vid Östersunds tingsrätt i den nu överklagade domen. Gällande MMD:s bedömningar och slutsatser hänvisas till MMD:s dom.

Fastighetsägarnas syn på ärendets handläggning

Engvall/Jonsson anser att det finns grund för att ingripa mot Ragunda kommuns beslut, dnr BOM-2022.582 och BOM 2022.169.

Som skäl för ett ingripande anføres följande.

Kommunens och länsstyrelsens tidigare handläggning av ärendena

Rätten för den enskilde sakägaren att få en rättvis och rättssäker prövning inför uppförandet av anläggningar av det nu aktuella slaget, ska vara vägledande för de myndigheter som handlägger ärenden av nu aktuellt slag. Vid en prövning avseende den nu aktuella anläggningen bör bl. a. ingå en detaljerad beskrivning av anläggningens antal enheter, rader, längd, lutning, höjd, lägsta punkt och förankring. Man ska vidare ta hänsyn till lokalisering och omgivningspåverkan, inhämta yttranden från sakägare och andra aktörer som kan påverkas av anläggningen. Vidare ska en bedömning göras om ett byggnadsverk är väl anpassad till förekommande natur- och kulturmiljövärden och i förekommande fall utpekade riksintressen.

I det nu aktuella fallet har någon sådan prövning inte ägt rum eller i vart fall har en sådan prövning inte följt de minimikrav som lagstiftningen ställer på myndigheten.

Engvall/Jonssons uppfattning är att det inte ägde rum något regelrätt samråd från Erikssons sida gentemot kommunen innan anläggningen uppfördes. Det var först efter att Engvall/Jonsson kontaktat Eriksson och ifrågasatt den påbörjade byggnationen som Eriksson kontaktade kommunen varefter en bygglovshandläggare besökte Erikssons fastighet den 23 februari 2022. Vid det laget hade Eriksson redan påbörjat uppförandet av anläggningen vilket styrks genom de bilder som togs i samband med besöket. Det är högst tveksamt om bygglovshandläggaren fick rätt information och underställdes relevant underlag från Eriksson i samband med besöket för att kunna göra en korrekt bedömning i bygglovsfrågan. När mina huvudmän skickade in en egen tillsynsanmälan den 25 februari resp. den 14 mars 2022 valde kommunen att avskriva ärendena samma dag med hänvisning till att kommunen redan genomfört ett tillsynsbesök hos Eriksson. Enligt Engvall/Jonssons uppfattning borde tillsynsanmälningarna ha föranlett bygglovshandläggare att även besöka Engvall och Jonssons respektive fastigheter för att kunna bilda sig en uppfattning om hur byggnationen påverkade de omkringliggande fastigheterna. Kommunen inhämtade dessutom inga yttranden från de grannar som kunde antas bli påverkade av byggnationen eller från andra aktörer som kunde antas ha synpunkter på anläggningens placering och utförande. I kommunens handlingar i ärendet finns ingen dokumentation om vilken bedömning man gjort i dessa avseenden. Oaktat det e-postmeddelande som Eriksson fick av handläggaren på länsstyrelsen den 28 februari 2022, kvarstår faktum att länsstyrelsen sedermera underkände kommunens bedömning efter överklagande från mina huvudmän. Man kan sålunda även starkt ifrågasätta om handläggaren på länsstyrelsen erhöll rätt information och relevant underlag från Eriksson för att kunna göra en riktig bedömning.

I syfte att åskådliggöra tidslinjen i ärendet och påvisa det som anförts ovan återopas bilaga 1. Av bilagan framgår även ovan nämnd e-postkonversation i sin helhet mellan

Eriksson, kommunens handläggare och länsstyrelsens handläggare. Även dagboksblad avseende kommunens ärenden åberopas till styrkande av ovan angivna förhållanden, bilaga 2.

Vid en jämförelse med andra bygglovsärenden avseende solcellsanläggning som handlagts av Ragunda kommun, tiden efter de nu aktuella ärendena, framgår att kommunen tycks ha följt den ordning som är föreskriven i lag genom att ha utrett fastighetsförhållanden, bl. a. frågan om fastigheten är belägen inom eller utom detaljplan, huruvida fastigheten omfattas av översiktsplan eller om den påverkas av några riksintressen eller inte. Kommunen har även inhämtat en närmare beskrivning av bl. a. byggnationens placering, area, höjd och förankring. Vidare har berörda grannar, företag och myndigheter fått tillfälle att yttra sig. Kommunen har därefter prövat frågan om lokalisering och omgivningspåverkan varvid man bedömt såväl enskilda som allmänna intressen. För jämförelse hänvisas till beslut från Ragunda kommun, diarienummer BOM-2023-1288 som rör en solcellsanläggning, se beslut bilaga 3. Kommunen borde ha utrett Engvalls/Jonssons tillsynsärenden på ett liknande sätt som i det nyss nämnda bygglovsärendet.

Engvall och Jonsson är sammanfattningsvis av uppfattningen att kommunens hantering av tillsynsärendena inte kan anses uppfylla det utredningsansvar som en myndighet har enligt 23 § förvaltningslagen (2017:900).

Utöver ovan anförda resonemang kan nämnas att Ragunda kommun har varit föremål för revisorernas granskning varvid det framkom att det inom bygg- och miljönämnden förekom kompetensbrister inom tillämplig lagstiftning och att det förelåg brister i hur den interna kontrollen skulle utföras, se bilaga 4. Engvall/Jonsson menar att detta har inverkat på hur handläggningen av deras ärenden hanterades av kommunen. Såsom anförts ovan under skälen för prövningstillstånd har MMD bedömt att Ragunda kommuns utredning varit bristfällig i flera avseenden. Engvall och Jonsson anser, såsom ovan anförts, att de efterföljande prövningarna av länsstyrelsen och MMD inte har läkt de konstaterade bristerna med tanke på att det än idag inte har varit någon företrädare för de rättsvårdande myndigheterna som besökt platsen för att bedöma sakförhållandena.

Krav på anpassning och en god helhetsverkan

Engvall/Jonsson anser att byggnadsverkets utformning och placering inte är förenlig med kraven på anpassning och god helhetsverkan enligt 2 kap. 6 § PBL st 3.

Av lagrummet framgår att ett bebyggelseområdes särskilda kulturhistoriska- och miljömässiga värden ska skyddas i samband med ärenden enligt PBL. Ändringar och tillägg i bebyggelsen ska också göras varsamt. Vid prövningen av frågor enligt PBL ska

hänsyn tas till både allmänna och enskilda intressen, se 2 kap. 1 § PBL. Kommunen har det huvudsakliga ansvaret och därmed ett stort inflytande över hur bebyggelsen förändras och utvecklas i den egna kommunen.

Det nu aktuella områdets stora kulturvärde har identifierats som ett riksintresse vilket har dokumenterats i Ragunda kommuns översiktsplan 2004. Härutöver har Ragunda kommun upprättat ett Kulturmiljöprogram för Skyttmon och Aspnäset vilket omfattar såväl Erikssons, Engvalls och Jonssons fastigheter, se bilaga 5. Hela Skyttmons bys gårdslägen och inägomarkens öppenhet är i stort sett opåverkad sedan 1780-talet och det är därför viktigt att säkerställa de kulturhistoriska värdena i byn, se bilaga 6. För att inte riskera att byns utseende och miljö genomgår en total oåterkallelig förändring, både sett från vägen och från Ammerån bör man värna om öppna åker- och betesmarker.

Av Ragunda kommuns översiktsplan 2004, sidan 50, framgår följande formulering angående områden av riksintresse för kulturmiljövården KJ (se karta sidan 52), se bilaga 7:

"Byar/områden av riksintresse för kulturminnesvården.

Byggnaderna och kulturlandskapet i vilka det står samverkar till en helhet som är av stort allmänt intresse att skydda. Det är också av allmänt intresse att jordbruket fortsätter och att landskapet hålls öppet."

"Byarna skall ses som en tillgång och resurs för kommunen, fastighetsägarna och besökare utifrån. Byarnas höga kulturhistoriska värden ställer särskilda krav på hänsyn och anpassning till miljön."

"Ny bebyggelse ska därför placeras så att det traditionella bebyggelsemönstret ej förändras och utformas så att det harmonierar med övrig bebyggelse i byn."

Då den nu aktuella solcellsanläggningen är uppförd inom område och bebyggelse som bedömts vara särskilt värdefull väger det allmänna intresset av att styra över bebyggelsens utformning särskilt tungt. För att bibehålla kulturvärdena på platsen, vilka i hög grad är knutna till det öppna och omgivande landskapet, och att helhetsmiljön kan upplevas även på avstånd, krävs att fria vyer och siktlinjer bibehålls och att landskapsförändrande åtgärder inte påverkar möjligheten att uppleva den aktuella miljön på ett negativt sätt, se bilaga 8.

Sett utifrån hur den nu aktuella solcellsanläggningen utformats och placerats anser Engvall/Jonsson att den varken sett till sin utformning eller placering har anpassats till platsen.

Erikssons anläggning består av fyra sektioner av ihopsatta solcellspaneler där varje sektion består av solpaneler som vardera är 1,038 meter breda och 2,094 meter långa.

Solpanelerna är monterade på högkant två och två, vilket innebär att varje sektion är 4,188 meter (2,094x2) bred. Varje sektion består av 50 stycken solceller fördelade i par två och två, vilket ger en längd per sektion på 25,95 meter (1,038x25). Detta ger en yta på varje sektion om avrundat 109 kvm (4,188x25,95 meter) och sammantaget har anläggningen en yta på ca 436 kvm, vilket kan jämföras med en genomsnittlig yta på ca 50 kvm för solcellsanläggningar på villatak. Den totala markytan som anläggningen upptar är ca 1 200 kvm med utgångspunkt från att det är ca 9 meters avstånd mellan varje sektion.

Den nuvarande placeringen är iögonfallande och anläggningens 200 solpaneler ger ett dominerande intryck från alla väderstreck och avviker utseendemässigt markant från den omgivande miljön.

Solcellsanläggningen kan således inte anses utgöra ett godtagbart tillägg i den kulturhistoriska miljön och kan inte anses bidra till en god helhetsverkan.

Enligt specifikationen på de solpaneler som Eriksson monterat är effekten 450W för var och en av solpanelerna, se [bilaga 9](#). Anläggningen består av sammanlagt 200 stycken solpaneler vilket ger en sammanlagd effekt på 90 kW (450Wx200), vilket överstiger gränsen (43,5 kW) för mikroproduktion av el med mer än det dubbla. Den nu aktuella solcellsanläggningen är således att betrakta såsom en industriell anläggning för elproduktion. Mot bakgrund av ovan nämnda uppgifter om solcellanläggningens utformning, kan den inte anses vara byggd enbart för att tillgodose det egna behovet av el.

Till ytterligare stöd för påståendet om att anläggningens utformning och placering inte uppfyller kraven på anpassning och god helhetsverkan återopas kompletterande bild- och videomaterial från leverantörens företagssida på Facebook, där anläggningens negativa inverkan på närliggande miljöer åskådliggörs, [bilaga 10](#) (se bifogat USB-minne).

Med hänsyn till detta torde det enskilda intresset av solcellsanläggningen inte kunna anses väga tyngre än det allmännas intresse av att styra bebyggelsens utformning samt intresset av en god helhetsverkan i området.

Engvall/Jonsson motsätter sig således underinstansernas bedömning och slutsats i denna del.

Se även vad som anförts ovan under punkten 2.1 om varsamhetskravet.

Betydande olägenhet

Enligt 2 kap. 9 § PBL får inte lokalisering, placering och utformning av byggnadsverk ske så att byggnadsverket kan medföra en sådan påverkan på omgivningen som innebär en betydande olägenhet.

Engvall/Jonssons uppfattning är att solcellsanläggningens utformning och placering kraftigt har försämrat deras utsikt från sina respektive bostadshus och tomter. Anläggningen är uppförd på helt öppen mark utan avskärmning från omgivande miljöer och är belägen bara några tiotal meter från flertalet bostadshus och i omedelbar närhet till länsväg 344, en s k primär länsväg.

Siktlinjerna från Engvalls och Jonssons fastigheter har begränsats väsentligt. Landskapsbilden har blivit helt förändrad, då vyer från fastigheternas gårdar och hus är helt avskärmade på grund av både bredden och längden på konstruktionen, men framför allt höjden.

Vad gäller fastigheten Skyttmon 1:1 (Engvalls) har den kommit att bli helt inklämd mellan solcellsanläggningen och länsvägen. Det öppna landskapet ned mot Ammerån och Natura 2000-området är helt skymt vilket medför att utvecklande av tomten förhindras. Engvalls anser dessutom att anläggningen utgör en säkerhets- och hälsorisk för framförallt familjens barn, men även för andra besökande. För fastigheten Skyttmon 3:3 (Jonsson) orsakar byggnadsverkets placering allmänt sett en betydande inskränkning av utsikten givet det korta avståndet mellan gårdshuset och byggnadsverket. Det kan inte vara förenligt med gällande lagstiftning att placera en solcellsanläggning av nu aktuell omfattning så nära bostadshus.

Sammanfattningsvis, sedan nästan fyra år tillbaka - februari 2022 - påverkar ovannämnda förhållanden inte bara Engvall/Jonssons upplevelse av att vistas på fastigheten. Det förhindrar även investeringar och en framtida utveckling av Engvall/Jonssons gårdar när det gäller det egna boendet, rekreation eller turism innefattande uthyrning av byggnader där denna starkströmsanläggning befinner sig endast ett tiotal meter från fasaden på ett av Jonssons bostadshus, Skyttmon 127.

Samtidigt orsakar solcellsanläggningen genom sin blotta existens en betydande värdeminskning för båda fastigheterna, Skyttmon 1:1 respektive Skyttmon 3:3. Vid bedömningen av vad som kan anses utgöra en betydande olägenhet skall bland annat tas hänsyn till områdets karaktär och förhållandena på orten. I detta fall finns det ingen detaljplan eller områdesbestämmelser som reglerar ny bebyggelse i området. Det finns därmed inte någon fastställd byggrätt som medför att Engvall/Jonsson har haft att räkna med ett byggnadsverk av nu aktuellt slag och som inskränker deras utsikt. Detta

sänker kravet på vilken slags olägenhet som måste accepteras (jfr MÖD:s avgöranden 2013-06-04 i mål nr P 10223-12 och 2013-06-13 i mål nr P 11281-12).

Sammantaget medför solcellsanläggningen en påtagligt negativ effekt för marknadsvärdet på Engvalls/Jonssons fastigheter genom sin närhet, höjd och utbredning.

Anläggningens utformning och placering utgör en betydande olägenhet för de fastigheter som angränsar till fastigheten där solcellanläggningen är uppförd och strider därmed mot 2 kap. 9 § PBL.

Engvall/Jonsson är oroliga för vad ett godkännande av byggnadsverket kan få för konsekvenser för kommande bedömningar när det gäller utveckling/utbyggnad av nuvarande byggnadsverk eller uppförande av andra liknande solcellsanläggningar i samma område. Skyttmon i Ragunda har till skillnad från många andra byar två hus som är byggnadsminnesförklarade, det är Aspnässets gård som har anor från mitten av 1700-talet och Markusgården, se [bilaga 11](#). Det finns en uppenbar risk att de unika kulturmiljövärden som finns bevarade i riksintresset Skyttmons by kommer att försvinna eller i vart fall påverkas mycket negativt.

I syfte att påvisa ovan anförda förhållanden åberopas fotografier tagna före och efter uppförandet av solcellsanläggningen, se [bilaga 12](#).

Engvall/Jonssons uppfattning är att en solcellsanläggning av nu aktuell omfattning i och för sig får tolereras förutsatt att anläggningen utformas och placeras på ett sådant sätt att den inte påverkar den närliggande skyddsvärda omgivningen och de enskilda fastighetsägarna på det sätt som nu är fallet. Exempelvis finns områden på Erikssons fastighet där anläggningen inte skulle uppfattas lika iögonfallande och inte medföra någon olägenhet för omgivningen.

Syn

Det påkallas syn för att påvisa ovanstående förhållanden. Såsom anförts ovan har ingen syn på plats ägt rum trots att ärendet handlagts av kommun, länsstyrelse och domstol. Detta är en stor brist i utredningen av de lokala förhållandena och har ovan angivits som ett av skälen till att MÖD bör bevilja prövningstillstånd.

Såsom framgår av utredningen finns det säregna förhållanden på platsen som är av sådan karaktär att en rättvis bedömning förutsätter en syn.

En syn ger domstolen en möjlighet att se och förstå solcellsanläggningens faktiska påverkan på siktlinjer från bostadshus och tomter, påverkan på landskapsbild och

påverkan på övrig omgivning inkluderat de kulturmiljövärden som omfattas av riksintresset.

Bevisning

1. Beskrivning av Ragunda kommuns och länsstyrelsens handläggning av ärendena samt e-postkonversation mellan Peter Eriksson, handläggare vid Ragunda kommun och handläggare vid Länsstyrelsen i Jämtland, bilaga 1.
2. Dagboksblad avseende kommunens ärenden dnr BOM-2022.582 och BOM 2022.169, bilaga 2.
3. Beslut från Ragunda kommun, diarienummer BOM-2023-1288 rörande solcellsanläggning, bilaga 3.
4. Revisionsrapport avseende Ragunda kommun, bilaga 4.
5. Ragunda kommuns Kulturmiljöprogram för Ragunda kommun, bilaga 5, till styrkande av att fastigheten där solcellsanläggningen uppförd och de intilliggande fastigheterna som tillhör Engvall och Jonsson, ingår i riksintresset Skyttmon-Ammerån (Z 15).
6. Fotografi, bilaga 6, bild från Jamtlis arkiv, utvisande gårdsmiljön på fastigheten Skyttmon 3:3, till styrkande av att solcellsanläggningen strider mot kravet på anpassning och varsamhet i 2 kap. 6 § PBL och att solcellsanläggningen innebär en betydande olägenhet enligt 2 kap. 9 § PBL.
7. Ragunda kommuns översiktsplan 2004, bilaga 7, sidorna 50, 52 och 103-107 åberopas till styrkande av att solcellsanläggningen är belägen inom område som omfattas av riksintressen.
8. Fotografier (12 st), bilaga 8, till styrkande av att solcellsanläggningen strider mot kravet på anpassning och varsamhet i 2 kap. 6 § PBL och att solcellsanläggningen innebär en betydande olägenhet enligt 2 kap. 9 § PBL.
9. Produktspecifikation för aktuell solcellspanel, bilaga 9, till styrkande av vilken effekt och energiproduktion solcellsanläggningen ger.
10. Bild- och videomaterial från leverantörens företagssida på Facebook, till stöd för påståendet att anläggningens utformning och placering inte uppfyller kraven på anpassning och god helhetsverkan, bilaga 10 (se USB-minne inlämnat till MÖD där även digital länk är infogad).

11. Radiointervju med byggnadsantikvarie Louise Ingelsson, bilaga 11, till stöd för vikten att bevara och skydda aktuellt riksintresse (se USB-minne inlämnat till MÖD där även digital länk är infogad).
12. Fotografier, jämförelsebilder före (2 st) och efter (2 st) uppförandet, bilaga 12, till styrkande av att solcellsanläggningen strider mot kravet på anpassning och varsamhet i 2 kap. 6 § PBL och att solcellsanläggningen innebär en betydande olägenhet enligt 2 kap. 9 § PBL.

Östersund som ovan

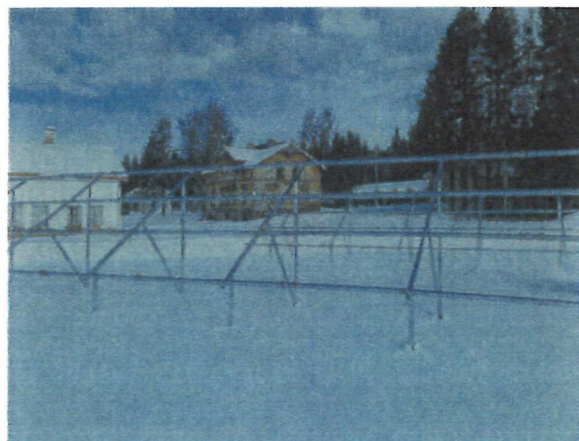
Johan Söderbom

Peter Erikssons solcellsanläggning utan bygglovsansökan

200 solcellspaneler = 435 kvm²

SVEA HOVRÄTT
SVEA HOVRÄTT

Ink 2025-11-28
Målnr P 14672-25
AKTBIL: 7
Aktbilaga

Estimerad byggstart utan bygglov

2022-01-25 - Tisdag

Karta över anläggningens placering från solcellsleverantören inför att åkern ska plogas upp och förberedas innan uppförandet av solcellsanläggningen.

Bygget ifrågasätts av grannar

2022-02-20 - Söndag

Vid ett möte med Peter Eriksson på fastigheten Skyttmon 3:3 ifrågasattes planering och lokalisering.

Ställningar hade då förankrats och satts upp samt montering av solcellspaneler hade redan påbörjats.

Bild med ställningar där Skyttmon 3:3 med bostadshusen Skyttmon 125 och 127 syns i bakgrunden. (BOM 2022-169; BOM 2022-582)

Kommunen gör sitt första platsbesök 29 dagar efter påbörjat bygge

2022-02-23 - Onsdag

Peter Eriksson kontaktar nu Ragunda kommun efter att bygget redan är i gång för att fråga om det behövdes bygglov. Detta ledde till att kommunen gjorde ett platsbesök till Peter Erikssons fastighet Skyttmon 8:1 vilket dokumenterades med de tre bilderna till vänster. (BOM 2022-169; BOM 2022-582)

Från: Lovisa Bertilsson <Lovisa.Bertilsson@ragunda.se>

Skickat: den 24 februari 2022 12:54

Till: peter@skyttmon.com

Ämne: Skyttmon 8:1

Haj,
Efter besök på platsen, 2022-02-25, gällande solcellsanläggningen så bedömer vi att anläggningen inte är bygglovspliktig. Anläggningen, med sin högsta höjd omkring ca 3 meter kan inte anses vara en byggnad som är konstruerad för att människor kan uppehålla sig där.

Kontakt skall tas med länsstyrelsen då det kan vara aktuellt med anmälan/tillstånd.

Från: Peter Eriksson <peter@skyttmon.com>

Skickat: den 28 februari 2022 11:04

Till: Jakobsson Martin <Martin.Jakobsson@lansstyrelsen.se>

Ämne: VB: Skyttmon 8:1

Hej Martin
Krävs samråd om påverkan av natur och kulturmiljö från länsstyrelse, för att sätta upp solcellerna som tänkt.

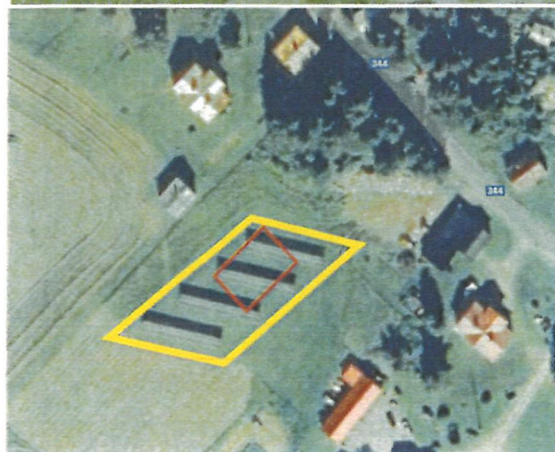
Hälsningar
Peter

Jakobsson Martin <Martin.Jakobsson@lansstyrelsen.se>

den 28 februari 2022 13:43

Peter Eriksson

Sv: Skyttmon 8:1

24 timmars beslut

2022-02-24 - Torsdag

Ragunda kommuns bygglovshandläggare mejlar Peter Eriksson nästa dag kl 12:54 och meddelar redan där och då att anläggningen inte är bygglovspliktig. Handläggaren uppmanar i mejlet Peter Eriksson att kontakta Länsstyrelsen med bifogade kontaktuppgifter. (Se mejl sid 3.) Inga beslutsunderlag med bilagor finns i mejlet.

Begär godkännande från Länsstyrelsen i efterhand

2022-02-28 - Måndag

Efter helgen mejlar Peter Eriksson Länsstyrelsens miljöskyddshandläggare på måndag 11:04 med frågan om det krävs samråd "för att sätta upp solcellerna som tänkt."

Lite senare samma dag 13:43 yttrar sig Länsstyrelsens handläggare med beskrivningen att för "denna mindre anläggning" behövs inget samråd. Samtidigt konstateras dessutom att det fanns inget särskilt att ta hänsyn till "vare sig ur natur- eller kulturmiljösynpunkt." (Se mejl sid 3.) Beslutsunderlag med bilagor saknas i mejlet.

Kommunen tar beslut efter 8 dagar med ofullständiga och missvisande underlag

2022-03-03 - Torsdag

Kommunen beslutar att anläggningen inte är bygglovspliktig med tillhörande tre bilder och karta med anläggningen inritad i rött. (BOM 2022-169; BOM 2022-582)

Så här ser det ut 2024

Den röda fyrkanten är Ragunda kommuns beslutsunderlag för solcellsanläggningens storlek och placering. Det gula området däremot visar anläggningens verkliga omfattning och lokalisering; en stor industriell solcellsanläggning mitt inuti riksintresset Skyttmon - Ammerån (Z15)

Satellitbilden till vänster är från Google Earth 2024-05-29 där anläggningens 200 solcellspaneler i fyra rader syns tydligt.

Mejlkonversation från Dnr 4954-2022, sid 22.

Peter Eriksson

Från: Jakobsson Martin <Martin.Jakobsson@lansstyrelsen.se>
Skickat: den 28 februari 2022 13:43
Till: Peter Eriksson
Ämne: Sv: Skyttmon 8:1

Hej, det dyker inte upp något särskilt att ta hänsyn till i vårt digitala kartunderlag vare sig ur natur- eller kulturmiljösynpunkt. För denna mindre solcellsanläggning behövs inget samråd med Länsstyrelsen för påverkan på natur- och kulturmiljön. Jag diarieför din fråga och mitt svar så finns det lagrat i vårt diarium om det blir fler frågor till länsstyrelsen om detta.

Med vänliga hälsningar

Martin Jakobsson, miljöskyddshandläggare

Länsstyrelsen Jämtlands län, Residensgränd 7, 831 86 ÖSTERÅS
Växel: 010-225 30 00, Direkt: 010-225 32 84
E-post: martin.jakobsson@lansstyrelsen.se
Webb: www.lansstyrelsen.se/jamtland

Läs mer om hur vi behandlar personuppgifter på www.lansstyrelsen.se/dataskydd

Från: Peter Eriksson <pete@skyttmon.com>
Skickat: den 28 februari 2022 11:04
Till: Jakobsson Martin <Martin.Jakobsson@lansstyrelsen.se>
Ämne: VB: Skyttmon 8:1

Hej Martin

Krävs samråd om påverkan av natur och kulturmiljö från länsstyrelse, för att sätta upp solcellerna som tänkt.

Hälsningar

Peter

Från: Lovisa Bertilsson <Lovisa.Bertilsson@ragunda.se>
Skickat: den 24 februari 2022 12:54
Till: pete@skyttmon.com
Ämne: Skyttmon 8:1

Hej,

Efter besök på platsen, 2022-02-23, gällande solcellsanläggningen så bedömer vi att anläggningen inte är bygglovspliktig. Anläggningen, med sin högsta höjd omkring ca 3 meter kan inte anses vara en byggnad som är konstruerad för att människor kan uppehålla sig där.

Kontakt skall tas med länsstyrelsen då det kan vara aktuellt med anmälan/tillstånd.

Här går det att läsa mer: <https://www.lansstyrelsen.se/jamtland/natur-och-landsbygd/aktiviteter-och-ingrepp-i-naturen/atgard-i-naturmiljon.html> Längst ner på sidan finns kontaktuppgifter.

Med vänliga hälsningar

Lovisa Bertilsson
Bygglöshandläggare, Bygg- och miljökontoret, Ragunda kommun

Ärende/Postlista

Ragunda Bilaga 2

2025-05-19
Urval: Aktuell post

Ida Valter

SVEA HOVRÄTT

060111

INKOM: 2025-11-28

MÅLNR: P 14672-25

AKTBIL: 8

Ärende

Diarieserie	BOM	Sökbegrepp	
Diarienummer	2022 169	Fastighet	SKYTTMON 8:1
Status	Avslutat 2023-04-13	Namn	Peter Eriksson
Inkomdatum	2022-02-23		
Ärendetyp	Olovligt byggande		
Förvaltning	Samhällsbyggnadsförvaltningen	Handläggare	LOBERT
Avdelning	Bygg och plan	Beslutsutfall	
Enhet		Sekretess	
Ärendemening		Kommentar	
Tillsyn solcellsanläggning			

SVEA HOVRÄTT
Ink 2025-11-28
Målnr
Aktbilaga

Händelse

Diarienummer	BOM-2022-169:1	Tillhör postlista	
Händelsekategori	ÖVRIGT	Sökbegrepp	
Kommunikationssätt	Personlig	Ärendetyp	Olovligt byggande
Riktning	Upprättad	Ärendestatus	Avslutat
Händelsedatum	2022-02-24	Ärendets fastighet	SKYTTMON 8:1
Beslutsdatum		Beslutsnummer	
Namn	Peter Eriksson	Beslutsutfall	
Fastighet	SKYTTMON 8:1	Sekretess	
Kommun	Ragunda	Handläggare	LOBERT
Rubrik		Text	
Tillsyn solcellsanläggning		Besök på platsen för att klargöra om det krävs bygglov eller inte för anläggningen. På plats tillsammans med Peter. Anläggningens höjd: 3 meter	

Händelse

Diarienummer	BOM-2022-169	Tillhör postlista	
Händelsekategori	ÖVRIGT	Sökbegrepp	
Kommunikationssätt	E-post	Ärendetyp	Olovligt byggande
Riktning	Utgående	Ärendestatus	Avslutat
Händelsedatum	2022-02-24	Ärendets fastighet	SKYTTMON 8:1
Beslutsdatum		Beslutsnummer	
Namn	Peter Eriksson	Beslutsutfall	
Fastighet	SKYTTMON 8:1	Sekretess	
Kommun	Ragunda	Handläggare	LOBERT
Rubrik		Text	
Svar till peter om anläggningen			

Händelse

Diarienummer BOM-2022-169:3
Händelsekategori ANMÄLAN
Kommunikationssätt E-post
Riktning Inkommande
Händelsedatum 2022-02-25
Beslutsdatum
Namn Peter Eriksson
Fastighet SKYTTMON 8:1
Kommun Ragunda
Rubrik
Anmälan

Tillhör postlista
Sökbegrepp
Ärendetyp Olovligt byggande
Ärendestatus Avslutat
Ärendets fastighet SKYTTMON 8:1
Beslutsnummer
Beslutsutfall
Sekretess
Handläggare LOBERT
Text

Händelse

Diarienummer BOM-2022-169:4
Händelsekategori DELEGATIONSBeslut
Kommunikationssätt Post
Riktning Utgående
Händelsedatum 2022-03-03
Beslutsdatum 2022-02-25
Namn Peter Eriksson
Fastighet SKYTTMON 8:1
Kommun Ragunda
Rubrik
Beslut om att avskriva ärende

Tillhör postlista
Sökbegrepp
Ärendetyp Olovligt byggande
Ärendestatus Avslutat
Ärendets fastighet SKYTTMON 8:1
Beslutsnummer
Beslutsutfall
Sekretess
Handläggare LOBERT
Text
Skickas till fastighetsägare och anmälare

Händelse

Diarienummer BOM-2022-169:1
Händelsekategori ÖVRIGT
Kommunikationssätt Post
Riktning Inkommande
Händelsedatum 2022-03-16
Beslutsdatum
Namn Jan Peter Eriksson
Fastighet SKYTTMON 8:1
Kommun Ragunda
Rubrik
Ang. byggnationer

Tillhör postlista
Sökbegrepp
Ärendetyp Olovligt byggande
Ärendestatus Avslutat
Ärendets fastighet SKYTTMON 8:1
Beslutsnummer
Beslutsutfall
Sekretess
Handläggare LOBERT
Text
Bifogar dokument för tillsynsärende och foton som vi önskar att ni läser och tittar på. Vid frågor är ni välkommen att höra av er.

Händelse

Diarienummer BOM-2022-169:5
Händelsekategori ÖVRIGT
Kommunikationssätt E-post
Riktning Utgående
Händelsedatum 2022-03-16
Beslutsdatum
Namn Peter Eriksson
Fastighet SKYTTMON 8:1
Kommun Ragunda
Rubrik
Beslut skickas till ytterligare fastighetsägare

Tillhör postlista
Sökbegrepp
Ärendetyp Olovligt byggande
Ärendestatus Avslutat
Ärendets fastighet SKYTTMON 8:1
Beslutsnummer
Beslutsutfall
Sekretess
Handläggare LOBERT
Text
Ges förlängd yttrandetid

Händelse

Diarienummer	BOM-2022-169:6	Tillhör postlista	
Händelsekategori	ÖVERKLAGANDE	Sökbegrepp	
Kommunikationssätt	Post	Ärendetyp	Olovligt byggande
Riktning	Inkommande	Ärendestatus	Avslutat
Händelsedatum	2022-03-18	Ärendets fastighet	SKYTTMON 8:1
Beslutsdatum		Beslutsnummer	
Namn	Peter Eriksson	Beslutsutfall	
Fastighet	SKYTTMON 8:1	Sekretess	
Kommun	Ragunda	Handläggare	LOBERT
Rubrik		Text	

Bifogar vår överklagan till Länsstyrelsen i Jämtlands Län för ärendet Dnr BOM-2022.169.

Händelse

Diarienummer	BOM-2022-169:7	Tillhör postlista	
Händelsekategori	ÖVERKLAGANDE	Sökbegrepp	
Kommunikationssätt	E-post	Ärendetyp	Olovligt byggande
Riktning	Utgående	Ärendestatus	Avslutat
Händelsedatum	2022-03-22	Ärendets fastighet	SKYTTMON 8:1
Beslutsdatum		Beslutsnummer	
Namn	Peter Eriksson	Beslutsutfall	
Fastighet	SKYTTMON 8:1	Sekretess	
Kommun	Ragunda	Handläggare	LOBERT
Rubrik		Text	
Rättsprövning			Handlingarna översänds till länsstyrelsen jämtland

Händelse

Diarienummer	BOM-2022-169:8	Tillhör postlista	
Händelsekategori	BESLUT FRÅN LÄNSSTYRELSEN	Sökbegrepp	
Kommunikationssätt	Post	Ärendetyp	Olovligt byggande
Riktning	Inkommande	Ärendestatus	Avslutat
Händelsedatum	2023-01-12	Ärendets fastighet	SKYTTMON 8:1
Beslutsdatum		Beslutsnummer	
Namn	Peter Eriksson	Beslutsutfall	
Fastighet	SKYTTMON 8:1	Sekretess	
Kommun	Ragunda	Handläggare	LOBERT
Rubrik		Text	
Överklagande av beslut att inte ingripa eller besluta om påföljd i tillsynsärende, Skyttmon 8:1		MTN	

Händelse

Diarienummer	BOM-2022-169:9	Tillhör postlista	
Händelsekategori	ÖVERKLAGANDE	Sökbegrepp	
Kommunikationssätt	Post	Ärendetyp	Olovligt byggande
Riktning	Inkommande	Ärendestatus	Avslutat
Händelsedatum	2023-01-16	Ärendets fastighet	SKYTTMON 8:1
Beslutsdatum		Beslutsnummer	
Namn	Peter Eriksson	Beslutsutfall	
Fastighet	SKYTTMON 8:1	Sekretess	
Kommun	Ragunda	Handläggare	LOBERT
Rubrik		Text	
Överklagande av Lsts beslut 2385-2022, kommunens dnr 2022-169		MTN	

Händelse

Diarienummer	BOM-2022-169:10	Tillhör postlista	
Händelsekategori	ÖVRIGT	Sökbegrepp	
Kommunikationssätt	Post	Ärendetyp	Olovligt byggande
Riktning	Inkommande	Ärendestatus	Avslutat
Händelsedatum	2023-01-26	Ärendets fastighet	SKYTTMON 8:1
Beslutsdatum		Beslutsnummer	
Namn	Peter Eriksson	Beslutsutfall	
Fastighet	SKYTTMON 8:1	Sekretess	
Kommun	Ragunda	Handläggare	LOBERT
Rubrik		Text	
Miljödomstolen - Mål P 178-23 Fastigheten Skyttemon 8:1		Text	MTN

Händelse

Diarienummer	BOM-2022-169	Tillhör postlista	
Händelsekategori	ÖVRIGT	Sökbegrepp	
Kommunikationssätt	Post	Ärendetyp	Olovligt byggande
Riktning	Inkommande	Ärendestatus	Avslutat
Händelsedatum	2023-04-13	Ärendets fastighet	SKYTTMON 8:1
Beslutsdatum		Beslutsnummer	
Namn	Peter Eriksson	Beslutsutfall	
Fastighet	SKYTTMON 8:1	Sekretess	
Kommun	Ragunda	Handläggare	LOBERT
Rubrik		Text	
Händelser skall i fortsättningen diarieföras på 2022.582. Detta ärende avslutas.			

Händelse

Diarienummer	BOM-2022-169:11	Tillhör postlista	
Händelsekategori	BESLUT FRÅN LÄNSSTYRELSEN	Sökbegrepp	
Kommunikationssätt	E-post	Ärendetyp	Olovligt byggande
Riktning	Inkommande	Ärendestatus	Avslutat
Händelsedatum	2025-04-03	Ärendets fastighet	SKYTTMON 8:1
Beslutsdatum		Beslutsnummer	
Namn	Peter Eriksson	Beslutsutfall	
Fastighet	SKYTTMON 8:1	Sekretess	
Kommun	Ragunda	Handläggare	LOBERT
Rubrik		Text	
Överklagande av beslut att avsluta tillsyns-ärenden utan åtgärd		Text	Länsstyrelsen avslår överklagandena.

Händelse

Diarienummer BOM-2022-169:12
Händelsekategori ÖVERKLAGANDE
Kommunikationssätt E-post
Riktning Inkommande
Händelsedatum 2025-04-23
Beslutsdatum
Namn Peter Eriksson
Fastighet SKYTTMON 8:1
Kommun Ragunda
Rubrik
Överklagan av Länsstyrelsens beslut 8212-2024

Tillhör postlista
Sökbegrepp
Ärendetyp Olovligt byggande
Ärendestatus Avslutat
Ärendets fastighet SKYTTMON 8:1
Beslutsnummer
Beslutsutfall
Sekretess
Handläggare LOBERT
Text

Ärende/Postlista

Ragunda

2025-05-19

Ida Valter

Urval: Aktuell post

Ärende

Diarieserie	BOM	Sökbegrepp	
Diarienummer	2022 582	Fastighet	SKYTTMON 8:1
Status	Handläggs 2022-05-24	Namn	Linda Ellebrink Engvall
Inkomdatum	2022-05-24		
Ärendetyp	Olovligt byggande		
Förvaltning	Samhällsbyggnadsförvaltningen	Handläggare	LOBERT
Avdelning	Bygg och plan	Beslutsutfall	
Enhet		Sekretess	21 kap 1 §
Ärendemening		Kommentar	
Anmälan solcellspaneler			

Händelse

Diarienummer	BOM-2022-582:1	Tillhör postlista	
Händelsekategori	ÖVRIGT	Sökbegrepp	
Kommunikationssätt	Post	Ärendetyp	Olovligt byggande
Riktning	Inkommande	Ärendestatus	Handläggs
Händelsedatum	2022-05-24	Ärendets fastighet	SKYTTMON 8:1
Beslutsdatum		Beslutsnummer	
Namn	Linda Ellebrink Engvall	Beslutsutfall	
Fastighet	SKYTTMON 8:1	Sekretess	21 kap 1 §
Kommun	Ragunda	Handläggare	LOBERT
Rubrik		Text	
Ang. solcellspaneler			

Händelse

Diarienummer	BOM-2022-582:2	Tillhör postlista	
Händelsekategori	DELEGATIONSBeslut	Sökbegrepp	
Kommunikationssätt	Post	Ärendetyp	Olovligt byggande
Riktning	Utgående	Ärendestatus	Handläggs
Händelsedatum	2022-06-09	Ärendets fastighet	SKYTTMON 8:1
Beslutsdatum	2022-06-09	Beslutsnummer	
Namn	Linda Ellebrink Engvall	Beslutsutfall	
Fastighet	SKYTTMON 8:1	Sekretess	21 kap 1 §
Kommun	Ragunda	Handläggare	LOBERT
Rubrik		Text	
Beslut om att avsluta		Skickas till fastighetsägare och anmälare	

Händelse

Diarienummer BOM-2022-582:3
Händelsekategori ÖVERKLAGANDE
Kommunikationssätt Post
Riktning Inkommande
Händelsedatum 2022-06-27
Beslutsdatum
Namn Linda Ellebrink Engvall
Fastighet SKYTTMON 8:1
Kommun Ragunda
Rubrik
Överklagan till Länsstyrelsen i Jämtlands län

Tillhör postlista
Sökbegrepp
Ärendetyp Olovligt byggande
Ärendestatus Handläggs
Ärendets fastighet SKYTTMON 8:1
Beslutsnummer
Beslutsutfall
Sekretess 21 kap 1 §
Handläggare LOBERT
Text

Händelse

Diarienummer BOM-2022-582:4
Händelsekategori ÖVERKLAGANDE
Kommunikationssätt Webb
Riktning Utgående
Händelsedatum 2022-06-28
Beslutsdatum
Namn Linda Ellebrink Engvall
Fastighet SKYTTMON 8:1
Kommun Ragunda
Rubrik
Rättsprövning och överklagan sänts till länsstyrelsen Jämtland

Tillhör postlista
Sökbegrepp
Ärendetyp Olovligt byggande
Ärendestatus Handläggs
Ärendets fastighet SKYTTMON 8:1
Beslutsnummer
Beslutsutfall
Sekretess 21 kap 1 §
Handläggare LOBERT
Text

Händelse

Diarienummer BOM-2022-582:5
Händelsekategori ÖVRIGT
Kommunikationssätt Post
Riktning Inkommande
Händelsedatum 2022-06-28
Beslutsdatum
Namn Linda Ellebrink Engvall
Fastighet SKYTTMON 8:1
Kommun Ragunda
Rubrik
Länsstyrelsen har tagit emot ärendet Överklagande av beslut

Tillhör postlista
Sökbegrepp
Ärendetyp Olovligt byggande
Ärendestatus Handläggs
Ärendets fastighet SKYTTMON 8:1
Beslutsnummer
Beslutsutfall
Sekretess 21 kap 1 §
Handläggare LOBERT
Text

Händelse

Diarienummer BOM-2022-582:6
Händelsekategori BESLUT FRÅN LÄNSSTYRELSEN
Kommunikationssätt Post
Riktning Inkommande
Händelsedatum 2022-11-22
Beslutsdatum
Namn Linda Ellebrink Engvall
Fastighet SKYTTMON 8:1
Kommun Ragunda
Rubrik
BESLUT FRÅN LÄNSSTYRELSEN Länsstyrelsens beslut 2022-11-21 i ärende 4954-2022

Tillhör postlista
Sökbegrepp
Ärendetyp Olovligt byggande
Ärendestatus Handläggs
Ärendets fastighet SKYTTMON 8:1
Beslutsnummer
Beslutsutfall
Sekretess 21 kap 1 §
Handläggare LOBERT
Text
Länsstyrelsens beslut 2022-11-21 i ärende 4954-2022 om Överklagande av beslut att inte ingripa eller besluta om påföljd i tillsynsärende, (se bifogad fil).

Händelse

Diarienummer BOM-2022-582:7
Händelsekategori ÖVRIGT
Kommunikationssätt Post
Riktning Upprättad
Händelsedatum 2022-11-23
Beslutsdatum
Namn Linda Ellebrink Engvall
Fastighet SKYTTMON 8:1
Kommun Ragunda
Rubrik
Thor-leifs fråga

Tillhör postlista
Sökbegrepp
Ärendetyp Olovligt byggande
Ärendestatus Handläggs
Ärendets fastighet SKYTTMON 8:1
Beslutsnummer
Beslutsutfall
Sekretess 21 kap 1 §
Handläggare LOBERT
Text

Är det något vi ska överväga att överklaga? För att få ytterligare praxis? Är det ett utrymme folk kan vistas under i den utsträckningen att det ska räknas som en byggnad? Man kan väl kolla på lite domar om altaner och variationer i höjder. Nedan dom via Boverket rör 7,5 m hög anläggning och som lägst ca 3. Vart går gränsen?
<https://www.domstol.se/globalassets/formular/domstol/markochmiljo/overdomstolen/avgoranden/p-9976-20-dom-2021-02-12.pdf/>

Händelse

Diarienummer BOM-2022-582:8
Händelsekategori ÖVERKLAGANDE
Kommunikationssätt Post
Riktning Utgående
Händelsedatum 2022-12-01
Beslutsdatum
Namn Linda Ellebrink Engvall
Fastighet SKYTTMON 8:1
Kommun Ragunda
Rubrik
Överklagan drnr 4954-2022 till Länsstyrelsen

Tillhör postlista
Sökbegrepp
Ärendetyp Olovligt byggande
Ärendestatus Handläggs
Ärendets fastighet SKYTTMON 8:1
Beslutsnummer
Beslutsutfall
Sekretess 21 kap 1 §
Handläggare LOBERT
Text

Händelse

Diarienummer BOM-2022-582:9
Händelsekategori ÖVRIGT
Kommunikationssätt Post
Riktning Inkommande
Händelsedatum 2022-12-02
Beslutsdatum
Namn Linda Ellebrink Engvall
Fastighet SKYTTMON 8:1
Kommun Ragunda
Rubrik
Länsstyrelsen har tagit emot ditt ärende samt
Länsstyrelsen har tagit emot din handling

Tillhör postlista
Sökbegrepp
Ärendetyp Olovligt byggande
Ärendestatus Handläggs
Ärendets fastighet SKYTTMON 8:1
Beslutsnummer
Beslutsutfall
Sekretess 21 kap 1 §
Handläggare LOBERT
Text
Bekräftelse att överklagan kommit in

Händelse

Diarienummer	BOM-2022-582:10	Tillhör postlista	
Händelsekategori	ÖVRIGT	Sökbegrepp	
Kommunikationssätt	E-post	Ärendetyp	Olovligt byggande
Riktning	Inkommande	Ärendestatus	Handläggs
Händelsedatum	2022-12-05	Ärendets fastighet	SKYTTMON 8:1
Beslutsdatum		Beslutsnummer	
Namn	Linda Ellebrink Engvall	Beslutsutfall	
Fastighet	SKYTTMON 8:1	Sekretess	21 kap 1 §
Kommun	Ragunda	Handläggare	LOBERT
Rubrik		Text	
Förlängd yttrandetid till 9 februari 2023			

Händelse

Diarienummer	BOM-2022-582:11	Tillhör postlista	
Händelsekategori	FÖRSLAG TILL BESLUT	Sökbegrepp	
Kommunikationssätt	Personlig	Ärendetyp	Olovligt byggande
Riktning	Upprättad	Ärendestatus	Handläggs
Händelsedatum	2022-12-16	Ärendets fastighet	SKYTTMON 8:1
Beslutsdatum		Beslutsnummer	
Namn	Linda Ellebrink Engvall	Beslutsutfall	
Fastighet	SKYTTMON 8:1	Sekretess	21 kap 1 §
Kommun	Ragunda	Handläggare	LOBERT
Rubrik		Text	
Ärende till nämnd - Överklagan			

Händelse

Diarienummer	BOM-2022-582:12	Tillhör postlista	
Händelsekategori	ÖVRIGT	Sökbegrepp	
Kommunikationssätt	Post	Ärendetyp	Olovligt byggande
Riktning	Inkommande	Ärendestatus	Handläggs
Händelsedatum	2023-01-26	Ärendets fastighet	SKYTTMON 8:1
Beslutsdatum		Beslutsnummer	
Namn	Linda Ellebrink Engvall	Beslutsutfall	
Fastighet	SKYTTMON 8:1	Sekretess	21 kap 1 §
Kommun	Ragunda	Handläggare	LOBERT
Rubrik		Text	
Mål P 3761-22 Fastigheten Skyttemon 8:1		Text	MTN

Händelse

Diarienummer	BOM-2022-582:13	Tillhör postlista	
Händelsekategori	BESLUT FRÅN NÄMNDEN	Sökbegrepp	
Kommunikationssätt	E-post	Ärendetyp	Olovligt byggande
Riktning	Utgående	Ärendestatus	Handläggs
Händelsedatum	2023-02-09	Ärendets fastighet	SKYTTMON 8:1
Beslutsdatum	2023-02-14	Beslutsnummer	
Namn	Linda Ellebrink Engvall	Beslutsutfall	
Fastighet	SKYTTMON 8:1	Sekretess	21 kap 1 §
Kommun	Ragunda	Handläggare	LOBERT
Rubrik		Text	
BESLUT AV BYGG- O MILJÖNÄMNDEN 2023-02-02 § 8 Överklagande av Länsstyrelsens beslut 4954-2022			

Händelse

Diarienummer BOM-2022-582:14
Händelsekategori ÖVRIGT
Kommunikationssätt Post
Riktning Inkommande
Händelsedatum 2023-04-03
Beslutsdatum
Namn Linda Ellebrink Engvall
Fastighet SKYTTMON 8:1
Kommun Ragunda
Rubrik
DomBrev från Östersunds tingsrätt i P 178-23

Tillhör postlista
Sökbegrepp
Ärendetyp Olovligt byggande
Ärendestatus Handläggs
Ärendets fastighet SKYTTMON 8:1
Beslutsnummer
Beslutsutfall
Sekretess 21 kap 1 §
Handläggare LOBERT
Text
MTN

Händelse

Diarienummer BOM-2022-582
Händelsekategori ÖVRIGT
Kommunikationssätt Post
Riktning Inkommande
Händelsedatum 2023-04-13
Beslutsdatum
Namn Linda Ellebrink Engvall
Fastighet SKYTTMON 8:1
Kommun Ragunda
Rubrik
Diarienummer 2022.169 är nu avslutat. Händelser ligger kvar i det ärendet och EJ hopslaget med detta ärende.

Tillhör postlista
Sökbegrepp
Ärendetyp Olovligt byggande
Ärendestatus Handläggs
Ärendets fastighet SKYTTMON 8:1
Beslutsnummer
Beslutsutfall
Sekretess 21 kap 1 §
Handläggare LOBERT
Text

Händelse

Diarienummer BOM-2022-582:15
Händelsekategori Information
Kommunikationssätt Post
Riktning Inkommande
Händelsedatum 2023-04-13
Beslutsdatum
Namn Advokatfirman Lilliehöök
Fastighet SKYTTMON 8:1
Kommun Ragunda
Rubrik
kontakt angående bygglovsfråga

Tillhör postlista
Sökbegrepp
Ärendetyp Olovligt byggande
Ärendestatus Handläggs
Ärendets fastighet SKYTTMON 8:1
Beslutsnummer
Beslutsutfall
Sekretess 21 kap 1 §
Handläggare LOBERT
Text

Jag söker kontakt med någon av er eftersom jag företräder Peter Eriksson som äger fastigheten Skyttemon 8:1 i Ragunda kommun. Som ni sannolikt känner till har Miljödomstolen 2023-04-03 avslagit Peter Erikssons överklagande avseende solcellsanläggningen på hans fastighet. Jag har för avsikt att överklaga Miljödomstolens dom och att försöka få prövningstillstånd i Miljööverdomstolen. Jag anser nämligen att Miljödomstolens dom är helt orimlig och fel. Det är inte förenligt med gällande lagstiftning att hävda att den aktuella solcellsanläggningen är att anse som en byggnad och därmed bygglovspliktig. Jag skulle vilja stämma av några frågor med bygglovsavdelningen i er kommun och undrar om vi kan bestämma någon tid i nästa vecka då jag kan ringa er? Den fråga jag främst önskar diskutera är det förhållandet att fastigheten Skyttemon 8:1 inte ligger inom detaljplanlagt område vilket innebär att Peter Eriksson rent teoretiskt skulle kunna bygga en komplementbyggnad till sitt jord-och skogsbruk på den plats där solcellerna är placerade och att denna komplementbyggnad då inte är bygglovspliktig. På komplementbyggnaden skulle kunna anläggas solcellspaneler. Det blir därmed en absurd lagtolkning av Miljödomstolen att de befintliga solpanelerna anses vara en byggnad vari människor kan vistas och därmed enligt Miljödomstolen bygglovspliktig men om man bygger en komplementbyggnad till Peter Erikssons verksamhet så är denna byggnad inte bygglovspliktig enligt PBL – delar ni denna min uppfattning? När passar det att jag ringer er i nästa vecka? Bästa hälsningar Madeleine Lilliehöök

Händelse

Diarienummer BOM-2022-582:16
Händelsekategori ÖVRIGT
Kommunikationssätt Post
Riktning Inkommande
Händelsedatum 2023-08-21
Beslutsdatum
Namn Linda Ellebrink Engvall
Fastighet SKYTTMON 8:1
Kommun Ragunda
Rubrik
Svea HR P 5094-23 Ej slutligt beslut 2023-08-18

Tillhör postlista
Sökbegrepp
Ärendetyp Olovligt byggande
Ärendestatus Handläggs
Ärendets fastighet SKYTTMON 8:1
Beslutsnummer
Beslutsutfall
Sekretess 17 kap 1 §
Handläggare LOBERT
Text
MTN

Händelse

Diarienummer BOM-2022-582:17
Händelsekategori Föreläggande
Kommunikationssätt Post
Riktning Inkommande
Händelsedatum 2023-08-21
Beslutsdatum 2023-08-21
Namn Linda Ellebrink Engvall
Fastighet SKYTTMON 8:1
Kommun Ragunda
Rubrik
Föreläggande

Tillhör postlista
Sökbegrepp
Ärendetyp Olovligt byggande
Ärendestatus Handläggs
Ärendets fastighet SKYTTMON 8:1
Beslutsnummer
Beslutsutfall
Sekretess 17 kap 1 §
Handläggare LOBERT
Text
MTN

Händelse

Diarienummer BOM-2022-582:18
Händelsekategori Föreläggande
Kommunikationssätt E-post
Riktning Inkommande
Händelsedatum 2024-01-04
Beslutsdatum 2024-01-04
Namn Mark- och miljöoverdomstolen
Fastighet SKYTTMON 8:1
Kommun Ragunda
Rubrik
Föreläggande om att lämna yttrande

Tillhör postlista
Sökbegrepp
Ärendetyp Olovligt byggande
Ärendestatus Handläggs
Ärendets fastighet SKYTTMON 8:1
Beslutsnummer
Beslutsutfall
Sekretess 17 kap 1 §
Handläggare TLS
Text
MTN

Händelse

Diarienummer BOM-2022-582:20
Händelsekategori YTTRANDE
Kommunikationssätt Post
Riktning Utgående
Händelsedatum 2024-01-09
Beslutsdatum
Namn Linda Ellebrink Engvall
Fastighet SKYTTMON 8:1
Kommun Ragunda
Rubrik
YTTRANDE FRÅN BYGG- OCH MILJÖKONTORET

Tillhör postlista
Sökbegrepp
Ärendetyp Olovligt byggande
Ärendestatus Handläggs
Ärendets fastighet SKYTTMON 8:1
Beslutsnummer
Beslutsutfall
Sekretess 21 kap 1 §
Handläggare LOBERT
Text
Yttrande till nämnd för beslut

Händelse

Diarienummer BOM-2022-582:19
Händelsekategori UNDERRÄTTELSE
Kommunikationssätt Post
Riktning Inkommande
Händelsedatum 2024-01-10
Beslutsdatum
Namn Linda Ellebrink Engvall
Fastighet SKYTTMON 8:1
Kommun Ragunda
Rubrik
Brev från Svea hovrätt i P 5094-23

Tillhör postlista
Sökbegrepp
Ärendetyp Olovligt byggande
Ärendestatus Handläggs
Ärendets fastighet SKYTTMON 8:1
Beslutsnummer
Beslutsutfall
Sekretess 17 kap 1 §
Handläggare TLS
Text
Ni har beviljats anstånd. Aktuell handling ska komma in senast den 9 februari 2024.

Händelse

Diarienummer BOM-2022-582:29
Händelsekategori Expediering
Kommunikationssätt Post
Riktning Utgående
Händelsedatum 2024-03-18
Beslutsdatum
Namn Linda Ellebrink Engvall
Fastighet SKYTTMON 8:1
Kommun Ragunda
Rubrik
INFORMATION

Tillhör postlista
Sökbegrepp
Ärendetyp Olovligt byggande
Ärendestatus Handläggs
Ärendets fastighet SKYTTMON 8:1
Beslutsnummer
Beslutsutfall
Sekretess 21 kap 1 §
Handläggare LOBERT
Text
Yttrande inkommit domstol

Händelse

Diarienummer BOM-2022-582:21
Händelsekategori Föreläggande
Kommunikationssätt Post
Riktning Inkommande
Händelsedatum 2024-04-30
Beslutsdatum 2024-04-30
Namn Linda Ellebrink Engvall
Fastighet SKYTTMON 8:1
Kommun Ragunda
Rubrik
Föreläggande

Tillhör postlista
Sökbegrepp
Ärendetyp Olovligt byggande
Ärendestatus Handläggs
Ärendets fastighet SKYTTMON 8:1
Beslutsnummer
Beslutsutfall
Sekretess 21 kap 1 §
Handläggare TLS
Text

Händelse

Diarienummer BOM-2022-582:22
Händelsekategori UNDERRÄTTELSE
Kommunikationssätt E-post
Riktning Inkommande
Händelsedatum 2024-05-02
Beslutsdatum
Namn Linda Ellebrink Engvall
Fastighet SKYTTMON 8:1
Kommun Ragunda
Rubrik
Parter: Peter Eriksson ./ Linda Ellebrink Engvall
m.fl.Målet gäller: tillsyn av solcellsanläggning på
fastigheten Skyttmon 8:1 i Ragunda kommun

Tillhör postlista
Sökbegrepp
Ärendetyp Olovligt byggande
Ärendestatus Handläggs
Ärendets fastighet SKYTTMON 8:1
Beslutsnummer
Beslutsutfall
Sekretess 21 kap 1 §
Handläggare TLS
Text

Händelse

Diarienummer BOM-2022-582:23
Händelsekategori UNDERRÄTTELSE
Kommunikationssätt E-post
Riktning Inkommande
Händelsedatum 2024-06-25
Beslutsdatum
Namn Linda Ellebrink Engvall
Fastighet SKYTTMON 8:1
Kommun Ragunda
Rubrik
Brev från Svea hovrätt i P 5094-23

Tillhör postlista
Sökbegrepp
Ärendetyp Olovligt byggande
Ärendestatus Handläggs
Ärendets fastighet SKYTTMON 8:1
Beslutsnummer
Beslutsutfall
Sekretess 21 kap 1 §
Handläggare LOBERT
Text
Bifogad handling, aktbilaga 62 översänds för kännedom.Mark- och
miljööverdomstolen avser nu att avgöra målet.

Händelse

Diarienummer	BOM-2022-582:24	Tillhör postlista	
Händelsekategori	UNDERRÄTTELSE	Sökbegrepp	
Kommunikationssätt	E-post	Ärendetyp	Olovligt byggande
Riktning	Inkommande	Ärendestatus	Handläggs
Händelsedatum	2024-08-26	Ärendets fastighet	SKYTTMON 8:1
Beslutsdatum		Beslutsnummer	
Namn	Linda Ellebrink Engvall	Beslutsutfall	
Fastighet	SKYTTMON 8:1	Sekretess	21 kap 1 §
Kommun	Ragunda	Handläggare	LOBERT
Rubrik		Text	
Brev från Svea hovrätt i P 5094-23			

Händelse

Diarienummer	BOM-2022-582:25	Tillhör postlista	
Händelsekategori	UNDERRÄTTELSE	Sökbegrepp	
Kommunikationssätt	E-post	Ärendetyp	Olovligt byggande
Riktning	Inkommande	Ärendestatus	Handläggs
Händelsedatum	2024-09-09	Ärendets fastighet	SKYTTMON 8:1
Beslutsdatum		Beslutsnummer	
Namn	Linda Ellebrink Engvall	Beslutsutfall	
Fastighet	SKYTTMON 8:1	Sekretess	21 kap 1 §
Kommun	Ragunda	Handläggare	TLS
Rubrik		Text	
Brev från Svea hovrätt i P 5094-23		Bifogad handling, aktbilaga 70, översänds för kännedom	

Händelse

Diarienummer	BOM-2022-582:26	Tillhör postlista	
Händelsekategori	UNDERRÄTTELSE	Sökbegrepp	
Kommunikationssätt	E-post	Ärendetyp	Olovligt byggande
Riktning	Inkommande	Ärendestatus	Handläggs
Händelsedatum	2024-10-23	Ärendets fastighet	SKYTTMON 8:1
Beslutsdatum		Beslutsnummer	
Namn	Linda Ellebrink Engvall	Beslutsutfall	
Fastighet	SKYTTMON 8:1	Sekretess	21 kap 1 §
Kommun	Ragunda	Handläggare	LOBERT
Rubrik		Text	
Brev från Svea hovrätt i P 5094-23		Mark- och miljööverdomstolens domslut	

Händelse

Diarienummer	BOM-2022-582:27	Tillhör postlista	
Händelsekategori	BESLUT FRÅN LÄNSSTYRELSEN	Sökbegrepp	
Kommunikationssätt	E-post	Ärendetyp	Olovligt byggande
Riktning	Inkommande	Ärendestatus	Handläggs
Händelsedatum	2025-04-03	Ärendets fastighet	SKYTTMON 8:1
Beslutsdatum		Beslutsnummer	
Namn	Linda Ellebrink Engvall	Beslutsutfall	
Fastighet	SKYTTMON 8:1	Sekretess	21 kap 1 §
Kommun	Ragunda	Handläggare	LOBERT
Rubrik		Text	
Överklagande av beslut att avsluta tillsyns-ärenden utan åtgärd		Länsstyrelsen avslår överklagandena.	

Händelse

Diarienummer	BOM-2022-582:28	Tillhör postlista	
Händelsekategori	ÖVERKLAGANDE	Sökbegrepp	
Kommunikationssätt	E-post	Ärendetyp	Olovligt byggande
Riktning	Inkommande	Ärendestatus	Handläggs
Händelsedatum	2025-04-23	Ärendets fastighet	SKYTTMON 8:1
Beslutsdatum		Beslutsnummer	
Namn	Linda Ellebrink Engvall	Beslutsutfall	
Fastighet	SKYTTMON 8:1	Sekretess	21 kap 1 §
Kommun	Ragunda	Handläggare	LOBERT
Rubrik		Text	
Överklagan av Länsstyrelsens beslut 8212-2024			

Bilaga 3.

Beslutande organ
Bygg- och miljönämnden

Dokumenttyp
Protokoll

Datum
2024-03-07

SVEA HOVRÄTT
060111
Sida 7 (14)
INKOM: 2025-11-28
MÅLNR: P 14672-25
AKTBIL: 9

SVEA HOVRÄTT

Ink 2025-11-28

Målnr
Aktbilaga

BMN § 17 Ansökan om bygglov för solcellsanläggning

Diarienummer: BOM-2023-1288

Fastighetsägare:

Bispgårdens Trafikbutik AB

Fastighet:

BISPGÅRDEN 1:44

Bygg- och miljönämndens beslut

Bygg- och miljönämnden beviljar ansökan om bygglov med stöd av 9 kap. 31 § plan- och bygglagen (2010:900).

Åtgärden får inte påbörjas förrän byggnadsnämnden lämnat ett startbesked enligt 10 kap. 3 § PBL.

Avgift 2835 kronor (enl. plan och bygglovstaxa 2011, Kf § 9 2011-04-13).
Debiteras på separat faktura.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser bygglov för en solcellsanläggning, med en area om 142 m², på fastigheten Bispgården 1:44.

Solcellsanläggningen utförs på ställning på mark i form av tre enheter på 14 m i två rader med en lutning av 35 grader. Höjden är angiven till 272 cm samt 65 cm på lägsta punkten. Grundläggning sker med jordankare.

Sökande är fastighetsägare till Bispgården 1:110 och innehar arrende på Bispgården 1:44.

Utredning

Fastigheten är belägen utom detaljplanelagt område. För Ragunda kommun som helhet gäller "Översiktsplan Ragunda kommun" med tillägget "Vindkraft i Ragunda".

Byggnaden ska placeras inom område som inte påverkas av några riksintressen i översiktsplanen.

Yttranden

Berörda grannar/sakägare har fått tillfälle att yttra sig. Härjån som nätägare har inkommit med ett yttrande och har ingen erinran. Trafikverket har inkommit med ett yttrande där de anger att byggnadsfritt avstånd till allmän väg uppfylls men att bländning av anläggningen mot allmän väg ej får förekomma. Fors hembygdsförening har yttrat sig och har ingen erinran.

Beslutande organ
Bygg- och miljönämnden

Dokumenttyp
Protokoll

Datum
2024-03-07

Sida
8 (14)

Motivering

Lokalisering och omgivningspåverkan

Anläggningen placeras på mark i en svacka bevuxen med mindre träd och buskage och lokaliseras norr om detaljplanlagd mark i anslutning till trafikbutikens område. Höjdskillnaden samt läget på anläggningen, vinklad från samhället bidrar till bedömningen att åtgärden inte medför en negativ omgivningspåverkan. Allmänna intressen bedöms inte påverkas i någon betydande omfattning, och användningen bedöms vidare som lämplig för området med hänsyn till läget och dess beskaffenhet.

Tekniskt samråd och kontrollansvarig

Enligt Plan- och bygglagen (PBL) 10 kap 14 § skall tekniskt samråd hållas om det inte är uppenbart obehövligt. Samrådet skall hållas mellan bygg- och miljönämnden, byggherren (sökande), kontrollansvarig samt andra som bestäms av nämnden.

Kontrollansvarig krävs ej för åtgärden. Byggherren ansvarar själv för kontrollerna.

Efter beslut om bygglov ska ett tekniskt samråd hållas. Senast vid det tekniska samrådet ska byggherren lämna förslag till kontrollplan, tillsammans med Detaljritningar på förankring, verifiering av konstruktionen samt verifiering av vinkel på anläggningen med hänsyn till reflektioner mot RV 86.

Vi ber dig kontakta din handläggare för att bestämma tidpunkt.

Upplysningar

Åtgärden ska utföras enligt de ritningar som tillhör beslutet. Vid ändringar ska ny ansökan lämnas in. Inga ändringar får ske innan ett nytt lov har beviljats.

Byggherren ansvarar för att åtgärden utförs enligt kraven i plan- och bygglagstiftningen. Enligt PBL 10 kap 5 § ska byggherren se till att varje bygg-, rivnings- och markåtgärd som byggherren utför eller låter utföra genomförs i enlighet med de krav som gäller för åtgärden enligt denna lag eller föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen. Om åtgärden är lov- eller anmälningspliktig, ska byggherren se till att den kontrolleras enligt den kontrollplan som byggnadsnämnden fastställer i startbeskedet.

Påbörjande och giltighetstid

Åtgärden får inte påbörjas innan byggnadsnämnden gett ett startbesked. Påbörjas en åtgärd utan startbesked eller tas i bruk utan slutbesked, ska byggsanktionsavgift tas ut.

Åtgärden får påbörjas tidigast fyra veckor efter att lovbeslutet har kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar. Även om startbesked har getts så måste dessa fyra veckor inväntas innan åtgärden får påbörjas. Påbörjas åtgärden innan beslutet om

Beslutande organ
Bygg- och miljönämnden

Dokumenttyp
Protokoll

Datum
2024-03-07

Sida
9 (14)

lov har fått laga kraft sker det på byggherrens egen risk eftersom beslutet kan komma att upphävas om det överklagas.

Ett bygglov upphör att gälla enligt 9 kap. 43 § PBL, om den åtgärd som lovet avser inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft. Beslut om startbesked upphör att gälla den dag då beslutet om lov upphör att gälla (10 kap. 25 § PBL).

Innan byggnadsdelen får tas i bruk måste slutbesked ha meddelats enligt 10 kap. 4 § plan- och bygglagen.

Bilagor

Överklagandehänvisning
Ritningar

Förslag till beslut

Bygg- och miljönämnden beviljar ansökan om bygglov med stöd av 9 kap. 31 § plan- och bygglagen (2010:900).

Åtgärden får inte påbörjas förrän byggnadsnämnden lämnat ett startbesked enligt 10 kap. 3 § PBL.

Avgift 2835 kronor (enl. plan och bygglovstaxa 2011, Kf § 9 2011-04-13).
Debiteras på separat faktura.

Beslut skickas till

Sökande

Revisorerna

2020-11-25

Bilaga 4

SVEA HOVRÄTT

Ink 2025-11-28

Målnr
Aktbilaga

Kommunstyrelsen

För kännedom: Kommunfullmäktiges presidium

SVEA HOVRÄTT
060111

INKOM: 2025-11-28
MÅLNR: P 14672-25
AKTBIL: 10

Revisionsrapport "Uppföljning av granskningar år 2018"

Revisionen har via KPMG genomfört en uppföljning av granskningar som genomfördes 2018. Den sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att flertalet av de beslutade åtgärderna som redovisats utifrån lämnade rekommendationer inte har genomförts. Vi vill betona att det är väsentligt att beslutade åtgärder genomförs och att styrelse och nämnder säkerställer att fattade beslut blir verkställda.

Följande rekommendationer lämnas:

- att kommunstyrelsen säkerställer att arbetet med de nya rutinerna slutförs,
- Att kommunstyrelsen säkerställer att beslutade åtgärder genomförs och att de slutsatser som projektet Hållbart Arbetsliv i Ragunda ger utvärderas och fastställs,
- att kommunstyrelsen säkerställer och följer upp att beslutade åtgärder genomförs,
- att kommunstyrelsen samt bygg- och miljönämnden säkerställer att arbetet med att utveckla den interna kontrollen slutförs.

Revisionen hemställer om att kommunstyrelsen lämnar synpunkter avseende vilka åtgärder som beräknas att vidtas utifrån rekommendationerna.

Revisionen emotser svar senast den 31 mars 2021.

För Ragunda kommuns revisorer

DocuSigned by:

2F2C2517DC7C470
Berit Forsgård
Ordförande

DocuSigned by:

DF11C224400044B
Sigvard Backlund
Vice ordförande

Ragunda Kommun

Centralgatan 15 • Box 150 • 840 70 Hammarstrand • TEL 0696-68 20 00 • FAX 0696-68 20 05
POSTGIRO 2 22 30-7 • BANKGIRO 267-8761 • www.ragunda.se • ragunda.kommun@ragunda.se

Uppföljning av granskningar år 2018

Rapport

Ragunda kommun

KPMG AB

2020-11-25

Antal sidor 13

Ragunda kommun
Uppföljning av granskningar år 2018

2020-11-25

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	3
2.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	3
2.2	Revisionskriterier	3
2.3	Metod	3
3	Resultat av granskningen	4
3.1	Granskning av kompetensplan och sjukskrivningar, kommunstyrelsen 2018	4
3.2	Granskning av offentlig struktur, kommunstyrelsen och bygg- och miljönämnden 2018	7
4	Slutsats och rekommendationer	12
4.1	Rekommendationer	12

Ragunda kommun
Uppföljning av granskningar år 2018

2020-11-25

1 Sammanfattning

Vi har av Ragunda kommuns revisorer fått i uppdrag att genomföra en uppföljning av granskningar som genomfördes 2018. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Syftet med granskningen är att bedöma om ansvarig styrelse/nämnd/utskott har vidtagit beslutade åtgärder.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att flertalet av de beslutade åtgärderna som redovisats utifrån lämnade rekommendationer inte har genomförts. Vi vill betona att det är väsentligt att beslutade åtgärder genomförs och att styrelse och nämnder säkerställer att fattade beslut blir verkställda.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi

- att kommunstyrelsen säkerställer att arbetet med de nya rutinerna slutförs, se avsnitt 3.1
- att kommunstyrelsen säkerställer att beslutade åtgärder genomförs och att de slutsatser som projektet Hållbart Arbetsliv i Ragunda ger utvärderas och fastställs, se avsnitt 3.1
- att kommunstyrelsen säkerställer och följer upp att beslutade åtgärder genomförs, se avsnitt 3.2
- att kommunstyrelsen samt bygg- och miljönämnden säkerställer att arbetet med att utveckla den interna kontrollen slutförs, se avsnitt 3.2

2 Inledning/bakgrund

Vi har av Ragunda kommuns revisorer fått i uppdrag att genomföra en uppföljning av granskningar som genomfördes år 2018. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Revisionen anser det angeläget att göra en uppföljning av de åtgärder som vidtagits med anledning av ett antal granskningsprojekt som genomförts under år 2018.

Revisionen bedömer att det finns en risk att beslutade åtgärder inte genomförts fullt ut i enlighet med de svar revisionen erhållit. Det finns också en risk för att vidtagna åtgärder inte fått avsedd effekt. Det är även *väsentligt* att fattade beslut genomförs samt att det finns rutiner för att säkra att så sker.

2.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Syftet med granskningen är att bedöma om ansvarig styrelse/nämnd har vidtagit beslutade åtgärder.

Vi kommer därför att granska om

- åtgärder har vidtagits i enlighet med ansvarig styrelse/nämnds beslut
- respektive styrelse/nämnd har följt upp att vidtagna åtgärder efterlevs och fått avsedd effekt

Granskningen omfattar följande revisionsrapporter:

2018	<ul style="list-style-type: none">• Granskning av kompetensplan och sjukskrivningar• Granskning av offentlig struktur
------	--

2.2 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

— Kommunallagen 6 kap. § 6

— Tillämpbara interna regelverk, policys och beslut

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier av relevanta underlag såsom riktlinjer, rutiner och planer. Granskningen har också genomförts genom avstämningar med berörda tjänstepersoner.

Rapporten är faktakontrollerad av förvaltningschef för kommunledningsförvaltningen/ekonomichef samt bygg- och miljöchef.

Ragunda kommun
Uppföljning av granskningar år 2018

2020-11-25

3 Resultat av granskningen

3.1 Granskning av kompetensplan och sjukskrivningar, kommunstyrelsen 2018

KS svar: KS 2019-09-03 § 72

Rekommendationer		Svar	Aktuellt läge
Att kommunstyrelsen fastställer en rutin som säkerställer att chefer i verksamheterna registrerar sjuk och friskanmälningar	Att kommunstyrelsen fastställer en rutin som säkerställer att chefer i verksamheterna registrerar sjuk och friskanmälningar	Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att vidta följande åtgärder: Att anta justering i Policy för hälsofrämjande, förebyggande och rehabiliterande insatser gällande registrering av sjuk- och friskskrivning. Att uppdra till verksamheterna att årligen, vid arbetsplatsmöte (APT) gå igenom ovanstående dokument samt uppdra till CSG att vara internkontrollant för att detta verkställs.	En justering av "Policy för hälsofrämjande, förebyggande och rehabiliterande insatser" har genomförts. Enligt uppgift pågår ett arbete med att ta fram en ny policy. Riktlinjer för Rehabilitering som till följd av covid-19 försenats. Policyn skulle ha presenterats i den Centrala Samverkansgruppen (CSG) under oktober 2020 för att sedan behandlas av kommunstyrelsen. Enligt uppgift har det vid stickprov konstaterats att gällande rutiner inte säkerställer att frånvaro registreras på ett korrekt sätt vilket i dagsläget är den närmsta chefens ansvar. Förslag till nya rutiner för registrering och attestering av frånvaro håller därför på att utarbetas för att presenteras för ledningsgruppen.
Att kommunstyrelsen ser över hälsoarbetet i kommunen och upprättar en samordnad plan över hur hälsoarbetet ska bedrivas för att minska sjuktalet	Att kommunstyrelsen ser över hälsoarbetet i kommunen och upprättar en samordnad plan över hur hälsoarbetet ska bedrivas för att minska sjuktalet	Att anta den plan som projekt Hållbart Arbetsliv i Ragunda upprättat för hur hälsoarbete ska bedrivas för att minska sjuktalet samt att i projektets regi åtgärda och påbörja uppföljning av beslutade åtgärder som sedan implementeras i ordinarie verksamhet.	

2020-11-25

Rekommendationer		Svar	Aktuellt läge
Att	kommunstyrelsen tar fram en övergripande uppföljning av de åtgärder som genomförs för att utgöra en gemensam plan för det fortsatta arbetet	Att till kompetensförsörjningsplan fastställa de slutsatser projekt Hållbart arbetsliv i Ragunda ger.	Vidare har det enligt uppgift inte upprättats någon plan utifrån projektet Hållbart Arbetsliv i Ragunda (HAIR) för hur hälsoarbetet ska bedrivas för att minska sjuktalet. Såsom vi uppfattar det avses planen upprättas i samband med att projektet avslutas.
	Att kommunstyrelsen behöver ta en mer aktiv och pådrivande roll i arbetet kring kompetensförsörjning		Projektet HAIR en stående punkt vid arbetsplatsträffarna (APT). Vid APT redovisas också nya styrdokument, policy och riktlinjer. Riktlinjer för rehabilitering kommer redovisas på ATP under våren 2021.
	Att kommunstyrelsen fastställer en handlingsplan utifrån den övergripande kompetensförsörjningsplanen som innehåller ansvarsfördelning samt finansiering av åtgärderna		HAIR-projektet kommer att avslutas 2021-04-30 och uppföljning under projektets gång sker under möten med CSG, två gånger per termin i styrgrupp, en gång per termin i referensgrupp (fackföreningar), 10 gånger per år i APT och hittills två gånger i kommunstyrelsen. Enligt uppgift har sjukfrånvaron minskat betydligt, inom Ragunda kommun, fram till dess Covid-19 förändrade behovet av att inte vistas på jobbet, vid symtom av smitta. Den positiva minskningen av sjukfrånvaron i början av 2020 uppges troligen komma ur arbetet i HAIR projektet. Ett pågående

Ragunda kommun
Uppföljning av granskningar år 2018

2020-11-25

Rekommendationer		Svar	Aktuellt läge
			<p>arbete inom projektet är fyra olika utbildningsblock vilka samliga medarbetare ska genomgå. Resultatet av dessa utbildningar förväntas ge positiva effekter på närvaro och arbetslust.</p> <p>Som en del i hälsoarbetet har kommunstyrelsen också fastställt dokumentet "riktlinjer för hållbar hälsa".</p> <p>Kommundirektören har fastställt "Rutin för studiebidrag inom Ragunda kommun". Denna rutin reglerar hur medarbetare kan erhålla ekonomiskt stöd för studier till "bristyrken". Kommunstyrelsen har avsatt 1 mkr årligen för 2020 och 2021 till studiebidrag.</p>

3.1.1

Bedömning

Vi konstaterar att gällande rutiner inte säkerställer att frånvaro registreras på ett korrekt sätt och ser därför positivt på att det pågår ett arbete med att ta fram nya rutiner för registrering och attestering av frånvaro. Vi rekommenderar kommunstyrelsen att säkerställa att arbetet med de nya rutinerna slutförs.

Vidare bedömer vi att det är viktigt att planen utifrån projektet Hållbart Arbetsliv i Ragunda (HAIR) för hur hälsoarbetet ska bedrivas fastställs och att beslutade åtgärder regelbundet följs upp.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att säkerställa att beslutade åtgärder genomförs och att de slutsatser som projektet Hållbart Arbetsliv i Ragunda ger utvärderas och fastställs.

Ragunda kommun
Uppföljning av granskningar år 2018

2020-11-25

3.2 Granskning av offentlig struktur, kommunstyrelsen och bygg- och miljönämnden 2018

KS svar: KS 2018-10-09 § 93
BMN svar: BMN 2018-08-29 § 67

Rekommendationer		Svar	Aktuellt läge
Att kommunstyrelsen säkerställer att arkiven är skyddade mot brand och annan skada, samt att dessa ska vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. En handlingsplan för genomförandet bör fastställas		<p>Vårt centralarkiv är i väldigt dåligt skick och under många års tid har det bortprioriterats i kommunens investeringsbudget. Det har tidigare tagits fram ritningar för ett nytt arkiv, men det var för ett antal år sedan och kraven för arkivlokaler kan ha skärpts: https://riksarkivet.se/arkivlokaler-riktlinjer-regelverk.</p> <p>Förvaltningen föreslår att KS uppdrar till Samhällsbyggnadsförvaltningen att uppdatera den befintliga planen/ritningarna och då samtidigt se över om biblioteken kan vara intresserade av en samverkan. Forskarplatser saknas i det befintliga förslaget. Det uppdaterade förslaget kan då ställas mot att det finns möjlighet att köpa tjänst och hyra lokaler av Östersunds Kommun avseende centralarkivet. Utan investeringsmedel kan vi dock inte göra någonting. Beslut hur man vill göra angående centralarkivet bör tas av KS.</p>	<p>Enligt uppgift har ingen uppdatering av den befintliga planen genomförts och det har inte heller tagits något beslut om investeringsmedel.</p> <p>Undersökningar om prissättning för köp av tjänst har genomförts och det pågår även undersökningar kring möjligheten att köpa en tjänst av andra kommuner för digitalisering och förvaring av centralarkivets innehåll.</p>

2020-11-25

Rekommendationer	Svar	Aktuellt läge
<p>Att kommunstyrelsen fastställer en handlingsplan för införande av e-arkiv, alternativt säkerställer att kommunen följer lagstiftningen genom att förvara elektronisk information på papper</p>	<p>Ragunda Kommun deltog under två års tid i en länsgemensam upphandling av e-arkiv som i början av 2018 lades ner. Vi har påbörjat ett arbete att se om vi tillsammans med Bräcke, som vi också delar diariesystem med, kan hitta en gemensam lösning. Även här krävs medel för att köpa in system samt köp av utbildning. Kommunstyrelsen bör uppdra till Kommunledningsförvaltningen att ta fram en handlingsplan.</p>	<p>Det har i Jämtland bildats en gemensam nämnd där den här typen av frågeställningar med gemensamma IT-strukturer skulle tas upp. Frågan om Krokomms kommun vill samverka har ställts av samordnare och kommun har sagt ja. Enligt uppgift inväntar kommunen nu på att övriga kommuner ska fatta beslut.</p>
<p>Att kommunstyrelsen fastställer riktlinjer för god arkivvård och att en plan för vilken tillsyn som ska utföras fastställs. Resultatet av tillsynen bör vidare dokumenteras, och om brister har noterats bör det framgå vilka åtgärder som ska vidtas</p>	<p>Arkivmyndigheten (Kommunstyrelsen) bör uppdra till Kommunledningsförvaltningen att ta fram riktlinjer för god arkivvård. Tillsyn bör genomföras inom ramen för kommunens systematiska kvalitetsarbete och bör där ingå som en eller flera punkter.</p> <p>En del av de riktlinjer som efterfrågas har vi redan idag då dokumenthanteringsplanerna bör ses som en del av det arbetet. Vi har under våren tillsammans med verksamheterna gått igenom dem och under hösten kommer ett ärende till KS att anlägga nya dokumenthanteringsplaner. Att man årligen reviderar dessa bör finnas i respektive förvaltnings årshjul. I dokumenthanteringsplanerna framgår hur gallring och bevarande av dokument bör ske.</p>	<p>Enligt uppgift har riktlinjer för god arkivvård inte tagits fram och det finns inga uppgifter kring när riktlinjen beräknas färdigställas.</p> <p>Däremot har en ärendehandbok¹ tagits fram som ersätter Regler för dokument- och ärendehantering. Vidare har kommunstyrelsen även beslutat om en policy för styrdokument²</p> <p>Dokumenthanteringsplanen uppdateras varje år.</p>

¹ KS 2020-05-19 § 98

² KS 2020-09-03 § 125

Rekommendationer

Att kommunstyrelsen och bygg- och miljönämnden säkerställer att samtliga medarbetare och förtroendevalda har kunskap om lagstiftningen och kommunens rutiner gällande offentlighet, sekretess, arkivering och informationshantering utifrån dataskyddsförordningen

Svar

Kommunstyrelsen:

En utbildning för kommande mandatperiod angående offentlighet och sekretess är under planering för både politiker och tjänstemän.

I samband med det kommer vi också att ha en utbildning i vårt diariesystem W3D3 som vi har uppdaterat och utvecklat. Vi kommer nu säkerställa att ärendekedjorna i mötesprocesserna blir digitala och överskådliga samt att behörighet till ärendena blir korrekta och i enlighet med GDPR.

Vad gäller KPMG:s bedömning angående att det saknas teknisk lösning för hantering av film, bild och ljudfiler stämmer inte. Det går alldeles utmärkt att i vårt diariesystem spara filer av olika format. Däremot måste handläggare få kunskap om att det går och hur man gör. Diarieförda filer går utmärkt att plocka ut om någon begär ut dessa. Vad gäller verksamheternas minnesanteckningar och utkast är de inte offentliga handlingar. Dessa blir allmänna först om de expedieras eller arkiveras.

I övrigt ligger kommunens rutiner och information angående ärendehantering och registrering, författningssamling, GDPR och dokumenthanteringsplaner på kommunens intranät så att alla medarbetare kan läsa dessa.

Aktuellt läge

Kommunstyrelsen:

Enligt uppgift har utbildning i offentlighet och sekretesslagen (OSL) genomförts under oktober 2019. Tjänstemän och politiker har också deltagit i utbildningar kring den nya förvaltningslagen och kommunallagen.

Vidare har även kontinuerliga utbildningar i diariesystemet W3D3 genomförts årligen.

Alla nämnder och förvaltningar utom bygg- och miljönämnden ingår nu i mötesprocessen Meetings som är kopplad till W3D3.

Bygg- och miljönämnden:

Grundutbildning för politiker och anställda i förvaltningslag, kommunallag och OSL genomfördes under januari 2019 följt av en politikerutbildning under februari 2019.

För nämndens politiker höll respektive handläggare en genomgång av samtliga ansvarsområden vid nämndsmöten under våren 2019 där omfattning av verksamheten, tillämplig lagstiftning samt praktisk fall togs upp. Inför varje beslut

Ragunda kommun
Uppföljning av granskningar år 2018

2020-11-25

Rekommendationer		Svar	Aktuellt läge
Att kommunstyrelsen och bygg- och miljönämnden utvecklar den interna kontrollen gällande följande lagstiftning: <ul style="list-style-type: none">Tryckfrihetsförordningen (SFS 1949:105)Offentlighets- och sekretesslagen (SFS 2009:400)Förvaltningslagen (SFS 2017:900)		<p>Bygg- och miljönämnden:</p> <p>Bygg- och miljönämnden föreslår här att samtliga förtroendevalda och samtliga anställda erbjuds möjlighet att gå den utbildning som blir i och med ny mandatperiod 2019.</p> <p>Utbildningen anpassas så att den omfattar de lagstiftningsområden som revisionen tittat på.</p> <p>Bygg- och miljönämndens ledamöter kommer även internt att erbjudas utbildning inom de respektive specialområden, miljöbalktillsyn, livsmedelsbalk, alkohollagstiftning mm., som nämnden ansvarar för, vilket också brukar ske varje ny mandatperiod. Här kan utbildningen varvas med praktik och faktiska ärenden som nämnden har hanterat.</p>	<p>som fattas av nämnden hålls en genomgång av tillämplig lagstiftning.</p>
		<p>Kommunstyrelsen:</p> <p>Detta bör som i svar ovan ingå i den tillsyn som genomförs inom ramen för kommunens systematiska kvalitetsarbete och bör uppdras åt kommunchef att tillse detta.</p> <p>Bygg- och miljönämnden:</p> <p>Bygg- och miljönämnden har ett antal återkommande fasta punkter under året, bl.a. genomföra en risk- och väsentlighetsanalys inför upprättandet av internkontrollplanen för kommande år. Detta sker normalt vid nämndens möte i</p>	<p>Kommunstyrelsen:</p> <p>Enligt uppgift kommer revidering av internkontrollplanen ske under år 2021 och i samband med revideringen kommer kommunstyrelsen se över den interna kontrollen gällande lagstiftningen. Kommunen utvecklar i nuläget ett systemstöd för verksamhetsplanering där systematisk uppföljning ingår.</p>

Ragunda kommun
Uppföljning av granskningar år 2018

2020-11-25

Rekommendationer		Svar	Aktuellt läge
• Arkivlagen (SFS 1990:782)		<p>november. Här föreslås att det i risk- och väsentlighetsanalysen från och med i år, även ingår i nämndens hantering av frågor som berör offentlighet, sekretess, arkivering och information.</p> <p>Avslutningsvis så kommer bygg- och miljönämnden att som stående punkt vid första mötet varje år göra en översyn av sin dokumenthanteringsplan.</p>	<p>Bygg- och miljönämnden:</p> <p>Risikanalysen inför verksamhetsåret 2020 omfattade inte denna lagstiftning. Det kommer istället att utföras inför nämndens novembermöte där 2021-års internkontroll beslutas.</p> <p>Enligt uppgift kommer ärendet om intern kontroll upp som stående punkt på nämndens beredning under oktober 2020.</p> <p>Avslutningsvis så ligger översyn av dokumenthanteringsplanen med i nämndens stående punkter fr.o.m. 2019.</p>

3.2.1

Bedömning

Vi konstaterar att åtgärder fortfarande pågår eller planeras att genomföras för flera av de rekommendationer som lämnades. Vi vill betona vikten av att beslutade åtgärder genomförs och rekommenderar kommunstyrelsen att säkerställa och följa upp att beslutade åtgärder genomförs.

Vi bedömer att utveckling av den interna kontrollen är fortsatt nödvändig för att säkerställa att medarbetare och förtroendevalda har kunskap om lagstiftningen gällande offentlighet, sekretess och arkivering. Vi ser därför positivt på att styrelsen och bygg- och miljönämnden avser att se över detta i samband med revideringen av internkontrollarbetet inför år 2021.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen samt bygg- och miljönämnden att säkerställa att arbetet med att utveckla den interna kontrollen slutförs.

Ragunda kommun
Uppföljning av granskningar år 2018

2020-11-25

4 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att flertalet av de beslutade åtgärderna som redovisats utifrån lämnade rekommendationer inte har genomförts. Vi vill betona att det är väsentligt att beslutade åtgärder genomförs och att styrelse och nämnder säkerställer att fattade beslut blir verkställda.

4.1 Rekommendationer

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi

- att kommunstyrelsen säkerställer att arbetet med de nya rutinerna slutförs, se avsnitt 3.1
- att kommunstyrelsen säkerställer att beslutade åtgärder genomförs och att de slutsatser som projektet Hållbart Arbetsliv i Ragunda ger utvärderas och fastställs, se avsnitt 3.1
- att kommunstyrelsen säkerställer och följer upp att beslutade åtgärder genomförs, se avsnitt 3.2
- att kommunstyrelsen samt bygg- och miljönämnden säkerställer att arbetet med att utveckla den interna kontrollen slutförs, se avsnitt 3.2

Datum som ovan

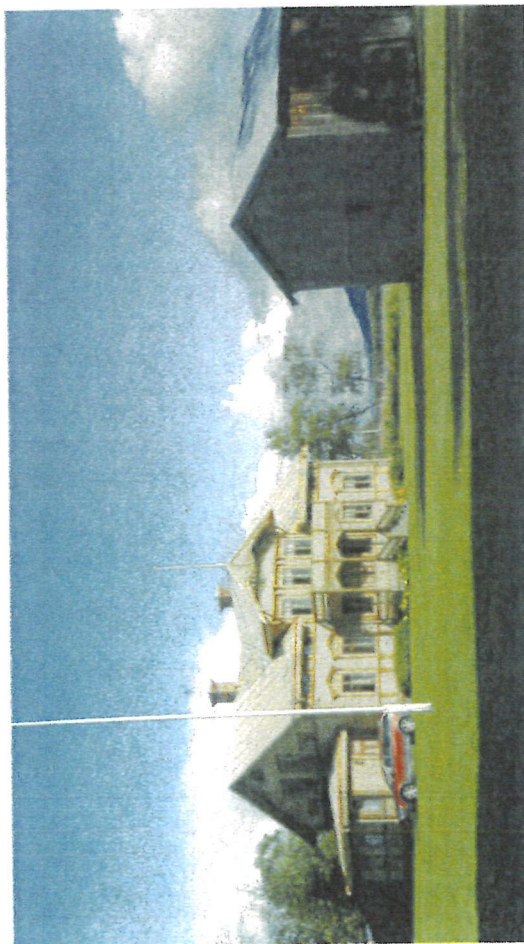
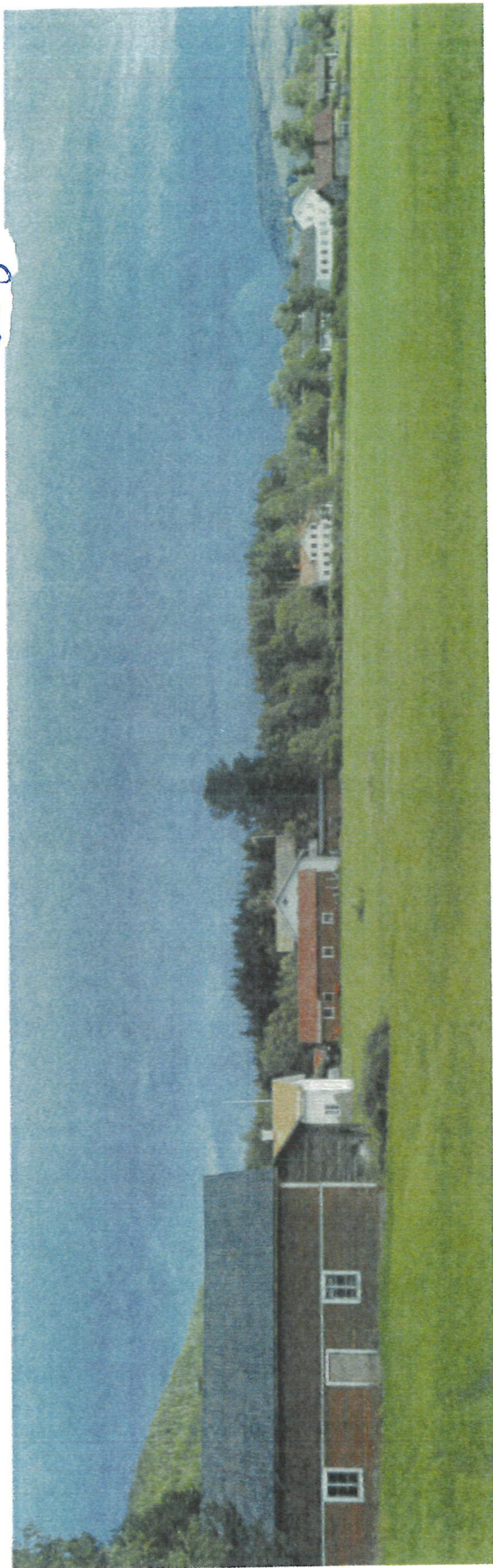
KPMG AB

Kristoffer Bodin
*Auktoriserad revisor/Certifierad
kommunal revisor*

Klara Engström
Kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

Bilaga 5

Skyttmon och Aspnäset
Kulturmiljöprogram för Ragunda kommun
2018-02-09

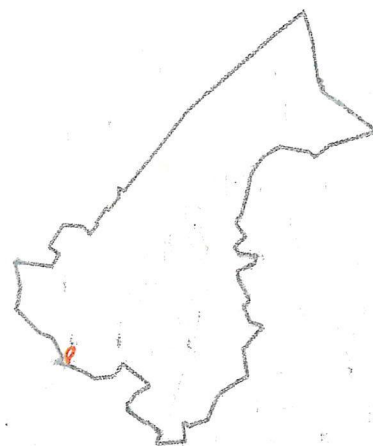
SVEA HOVRÄTT
Ink 2025-11-28
Målnr Aktbilaga

SVEA HOVRÄTT
0601
INKÖP 2025-11-28
MÅLN R 14672-25
AKTBIL 11

Teckenförklaring

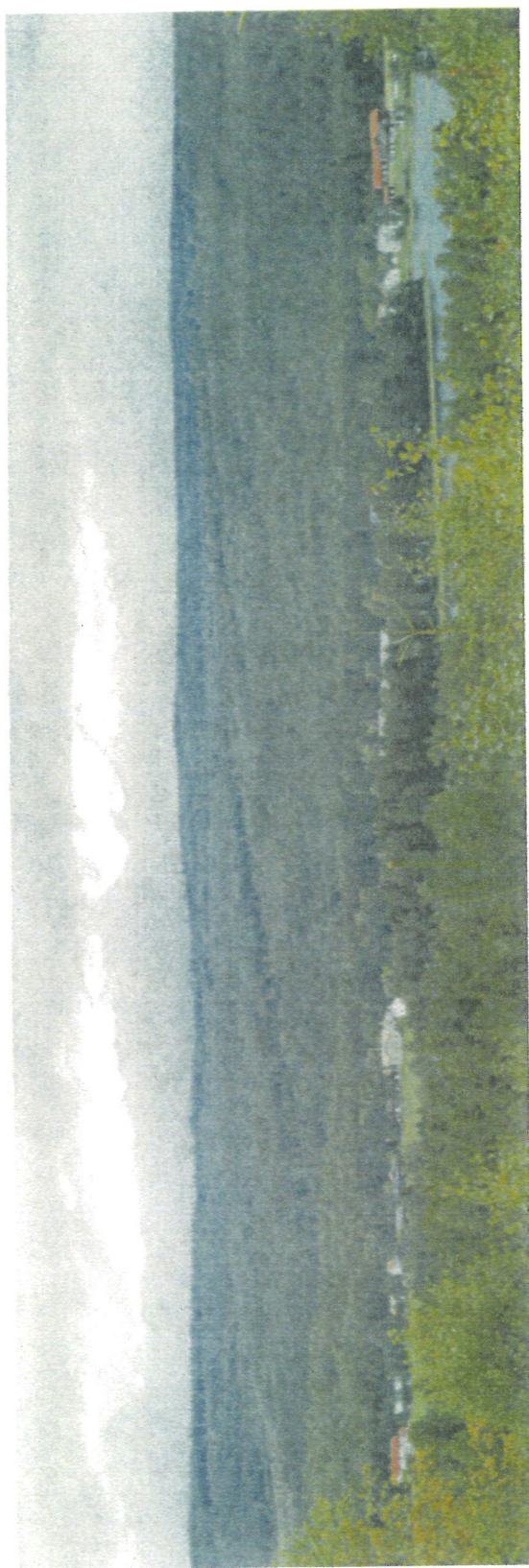
- Fornlämning yta
- Fornlämning punkt
- Aktuell miljö

ASPNÄSET

SKYTTMON

ASPNÄSET OCH SKYTTMON

I SKYTTMON BEHÖLL BÖNDERNA KONTROLLEN ÖVER VIRKESFÖRSÄLJNINGEN, VILKET GAV DEM ETT BETYDANDE VÄLSTÅND. PÅKOSTADE BONINGS- SOM KAN LIKNAS VID TRÄSLOTT UPPFÖRDES FRÅN 1870-TALET TILL 1910-TALET. INOM MILJÖN FINNS ÄVEN GÅRDSBEBYGGELSE FRÅN 1800-TALETS BÖRJAN SAMT FÖR SKOLA. BEBYGGELSEN ÄR NÄSTAN UTESLUTANDE ÄLDRE ÄN 1900-TALET BÖRJAN VILKET GER EN MYCKET VÄRDEFULL HELHETSMILJÖ.

Landskapet

Aspnäset och Skyttmon består av jordbruksbebyggelse beläget vid Amneråns stränder. Omgivningarna domineras av tät skog. Ner mot vattnet är det öppna markarealer vars utbredning överensstämmer med äldre tiders inägormarker.

Amnerån är det mest oförändrade vattendraget i Ragunda kommun, då dess lopp inte har påverkats av Ragundasjöns tömning eller reglering för vattenkraft. Gårdarna ligger på gammalt vis ute på näset.

Bebyggelse och historia

Byn Skyttmon upplevde i slutet av 1800-talet ett stort ekonomiskt uppsving i samband med skogs- och sågverksindustrins genombrott.

Här behöll bönderna kontrollen över virkesförsäljningen, vilket gav dem ett betydande välstånd. Flera stora påkostade boningshus - träslott - uppfördes i byn

Aspnäset

Huvudbyggnaden på Aspnäset var det första "träslottet" att uppföras år 1874 efter Charles Emil Löfvenskiölds typritningar. Byggnadsmästare var P.A. Eklund, som också utförde golv- och takmålningar. Huset har en sexdelad plan.

Huset är byggt av timmer i en och en halv våning. Fasaderna är klädda med gulmålad panel med grå detaljer och har rikt utsmyckade fönsteröverstycken och takföt i tidstypiska lövsägerdekorationer.

Till gården hör ett flertal träbyggnader från 1700-, 1800-, och 1900-talen. På gården ligger förutom huvudbyggnaden en jordkällare, en dubbelbod, som använts som affär, en smedja, ett härbre och en tröskkloge med valbevarad vandräng.

Skyttmon

Bebyggelsen karaktäriseras av stora gårdar med mangårdsbyggnader i o-delad plan. Boningshusen är byggda just före eller kring sekelskiftet, då skogs- och sågverksindustrin hade sin kraftigaste expansion. Bönderna i byn behöll sin ägorätt till skogen och kunde på så vis själva ta ut avkastningen vilket avspeglas i de påkostade

Upplevelse och värde

Skyttmons särskilda värde ligger i dess historiska koppling till skogsindustrin. Den privatägda skogen gav stor avkastning till enskilda bönder under slutet av 1800-talet och i Skyttmon har detta satt präglet på hela byn. Mangårdsbyggnadernas påkostade arkitektur utmärker sig mot många andra byar.

Laga skifte i Skyttmon och Aspnäset år 1828 då dagens gårdsstruktur uppkom där varje bonde fick sina marker samlade i ett skifte som sträckte sig ner till vattnet.

SKYDD OCH UTPEKANDEN FÖR MILJÖN

BYGGNADSMINNE ENLIGT KULTURMILJÖLAGENS 3:1 KAPITEL
- gården Aspen
- Markusgården i Skyttmon

RIKSINTRESSE FÖR KULTURMILJÖVÅRDEN
Kulturmiljön ingår i riksintresset Skyttmon - Ammerån [Z 15].

Aspen

Östbacksgården

SÄRSKILDA KULTURHISTORISKA VÅRDEN OCH FÖRHÅLLNINGSSÄTT

Befintliga utpekanden i form av riksintresse för kulturmiljö och byggnadsminne ska utgöra utgångspunkt för förhållningssätt till miljön.

Särskilt kulturhistoriskt värdefull bebyggelse är all bebyggelse äldre än 1920, vilket innefattar större delen av Skyttmon och Aspen.

Förhållningssätt landskap

Vägsträckningar genom miljön utgör en central del av miljöns karaktär. Vagnåra träd, alléer och grindstolpar utgör viktiga delar av vägmiljön och bör värnas.

Kulturlandskapet bör fortsatt hävdas med dess olika markslag för att kunna uppleva och förstå landskapets tidsdjup.

Visuella utblickar och perspektiv mellan landskapets delar och mot bebyggelse bör värnas. Trädtrader, buskar, bryn och åkerholmar som förstärker perspektiv och skapar rumslighet bör värnas.

Trädgårdar med odlingar, buskar, häckar och staket samt uppväxta lövträd och äldre fruktträd ska värnas.

Förhållningssätt bebyggelse

Bebyggelsens volym ska respekteras och tillbyggnader till befintliga byggnader undvikas.

Ny bebyggelse bör ansluta till befintlig bebyggelse i färgsättning, materialval och volym.

Ny bebyggelse bör inte förläggas inom befintlig samlat gårdsmiljö.

Tillkommande byggnader bör inte skymma viktiga ytor mot befintlig äldre bebyggelse.

De viktigaste yorna från vägnarna mot gårdsmiljöerna bör värnas och hållas fria från ny bebyggelse.

EXEMPELBEBYGGELSE

Aspnäsets gård

Markusgården

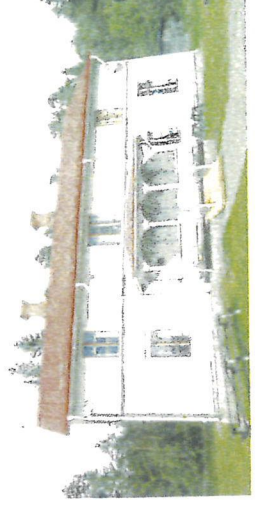
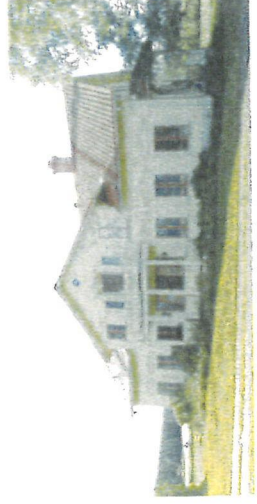
- Skyttmon samfällid såg

- Gammelstugan

Skolbyggnader

- Henrikssons gård, använd som skola på 1910-talet

"Östabäcksgården", Sven-Olofs

Fotograf Brita Mårtenssons föräldrahem

Ekonomibyggnader

Medverkande

Beställare Rigunda kommun

Konsult:

Uppdragsansvarig:

Författare:

Granskning

Foton:

Kartmaterial:

Uppdragsnr:

Thor-Leif Svardby, planarkitekt, thor-leif.svardby@rigunda.se
WSP Samhällsbyggnad
Byggnadsarkitekt Cecilie Lindqvist, cecilie.lindqvist@wsp.com
Byggnadsarkitekt Adam Augustsson, adam.augustsson@wsp.com
Kulturgeograf Sigrid Tuval, Uredare / biolog Linda Stenberg
WSP om inte annat anges
© Geodataverket, Lantmateriet
10250817

MINNE FRÅN SKYTTMON

Från 1929 minns jag också hur jag tjänade pengar för första gången. En dag knackade det på dörren och när fröken öppnade dörren stod renägaren Olle Persson där, även kallad Lapp-Olle. Han frågade om han kunde få låna en pojke resten av dagen för ett jobb. Man höll på med renskiljning ute på Skyttmofjärden och hade satt upp stängsel av snöskärmar.

Nu skulle man ha någon som vaktade i öppningen där man släppte in renarna, som man fångade med lasso. Det stod en stund och vägde mellan Nils och mej vilken som skulle få gå, men jag hade tydligen läst bibeln lite bättre den dagen så jag drog det längsta strået den gången.

Jag blev mycket glad när fröken lovade att jag skulle få följa med Ol-Persa. I öppningen till rengärdet stod jag sedan med en skidstav i handen och vaktade tills det blev mörkt om kvällen.

Det var 20 grader kallt och jag frös ohyggligt om fötterna, men det blev något bättre sedan jag fått låna en renhud att stå på. När renskiljningen var över kom Ol-Persa fram och gav mej en femma och jag fick beröm för att jag klarat jobbet. Fem kronor var mycket pengar på den tiden. Det var en lycklig åttaåring som med en femma i handen sprang hem för att värma sej och få se lite mat.

Jag minns en annan episod med lappar och renar från början av trettioåret. En större renhop på flyttning hade stannat till för en rast på agorna nedanför skolan. Fröken Carlberg brukade ta kort med sin laddkamera och nu skulle hon försöka ta några kort på renarna, men gammal lappgumma som åkte runt på skidor gillade inte detta. Hon kom farande klädd i en lång kjol med mössan nerdragen över ögonen och pipan i munnen och jagade undan renarna. Här skulle inte tas några kort på renar och fröken fick snabbt ta till flykten.

Källa: www.skyttmon.se, Stig Andersson - Några barndomsminnen från mina år som elev i Skyttmons skola

Fotografi från Jamtlis arkiv.

Mogården, Skyttmon omkring 1910.

Nuvarande ägare Ing-Marie Jonsson, dotter till Anna Sundström,
i rakt nedstigande led från "Nils Pers" Nils Perssons, Skyttmon.

SVEA HOVRÄTT

Ink 2025-11-28 SVR HOVRÄTT
060111

Målnr
Aktbilaga

INKOM: 2025-11-28
MÅLNR: P 14672-25
AKTBIL: 12

JLM BMÅ21

"Nils Pers" Nils Perssons, Skyttmon, vita huset byggt omkring 1850-70, bostadshuset omkring 1900 och det längst till höger omkring 1888. Nuvarande ägare 1982 Anna Sundström. Fotat taget omkring 1910 Uppgiftslämnare: Lilian Henriksson, Skyttmon 1982.

Objekttyp: FOTOGRAFI

Samling: FOTOGRAFISK SAMLING

Platser: BORGVATTNET JÄMTLAND JÄMTLANDSLÄN RAGUNDA SKYTTMON SVERIGE

Bilaga 7.

Tätortsområden utanför område med fördjupad översiktsplan/planlagda fritidsområden TÄ

Omfattar tätortsområden med detaljplan eller områden med tätare bebyggelse. Omfattar Ragunda stationssamhälle, delar av Krängede samt fritidsbebyggelse vid Mörtsjön.

Markanvändning, bebyggelse mm

Inom tätortsområdena skall nybyggnad i princip föregås av detaljplanläggning. I vissa områden är dock bebyggelsestrycket så lågt och förhållandena så okomplicerade att bygglovprövning kan ske utan krav på föregående detaljplanläggning.

Jordbruksområden/byar J

Byar där huvudsakligen jordbruk bedrivs och som innehåller annat permanentboende samt viss fritidsbebyggelse. Bebyggelsestrycket är litet. Omfattar gulmarkerade områden på kartorna

Markanvändning, bebyggelse mm

Fortsatt pågående markanvändning.

De flesta byarna rymmer lämpliga platser för både tillkommande permanentbebyggelse och fritidshus. Nyttillkommande tomter och bebyggelse bör i möjligaste mån ej placeras på sådant sätt att aktivt brukad jordbruksmark tas i anspråk.

Ny bebyggelse skall föregås av en lämplighetsprövning som närmare klarar ut om och var bebyggelsen kan lokaliseras.

Lokalisering av permanentbebyggelse prövas utifrån kommunalekonomiska utgångspunkter i varje enskilt fall.

SVEA HOVRÄTT

Ink 2025-11-28

Målnr Aktbilaga

Områden av riksintresse för kulturmiljövården KJ

Byar/områden av riksintresse för kulturmiljövården. Byggnaderna och kulturlandskapet i vilka det står samverkar till en helhet som är av stort allmänt intresse att skydda. Det är också av allmänt intresse att jordbruket fortsätter och att landskapet hålls öppet. Byarna med sina kulturvården ska ses som en tillgång och resurs för kommunen, fastighetsägarna och besökare utifrån.

Markanvändning, bebyggelse mm

Fortsatt pågående markanvändning.

Kommunen ser positivt på främst ny permanentbebyggelse i byarna men även på lämpligt placerad enstaka fritidsbebyggelse.

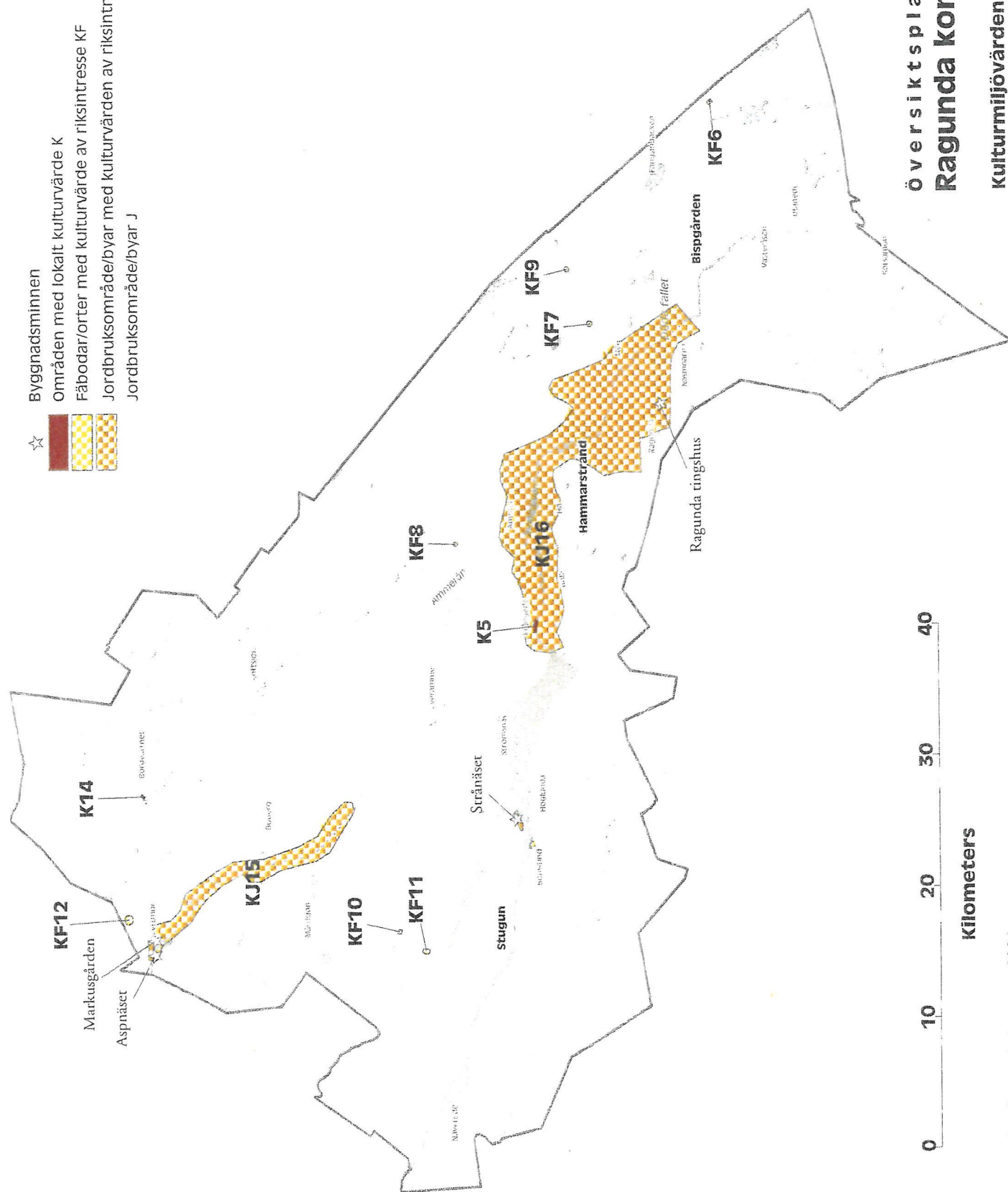
Nyttillkommande tomter och bostadsbebyggelse bör i möjligaste mån ej placeras på sådant sätt att aktivt brukad jordbruksmark tas i anspråk.

Byarnas höga kulturhistoriska värde ställer särskilda krav på hänsyn och anpassning till miljön. Ny bebyggelse ska därför placeras så att det traditionella bebyggelsemönstret ej förändras och utformas så att det harmonierar med övrig bebyggelse i byn. Detta gäller även om- och tillbyggnader.

Äldre byggnaders utseende och karaktär bör ej förändras. Särskild omsorg kräver om- och tillbyggnad av byggnader som upplagts i LänsMuseets förteckning över kulturhistoriskt värdefulla byggnader. För det större sammanhängande området Indalsälvens dalgång gäller att tillkommande bebyggelse ska placeras så att den ej stör det öppna landskapet och ej påverkar viktiga utblickar längs dalgången.

Kommunens kulturhistoriska inventering, rådgivningskommittéer samt områdesbeskrivningar ger närmare underlag för rådgivning i bedömning och handläggning i det enskilda fallet. Ny bebyggelse och föregås av en lämplighetsprövning som närmare klarar ut om och var bebyggelse kan lokaliseras. Lokalisering av permanentbebyggelse

SVEA HOVRÄTT
0601
INKOMMUNAL
MÅLN
AKTBILAGA
2025-11-28
672-25

översiktsplan för Ragunda kommun kulturmiljövården

9. Riksintressenas behandling

Enligt PBL 4:1 skall översiktsplanen ange hur kommunen avser att tillgodose riksintressena. Som beskrivits utförligare i avsnittet om allmänna intressen (kap 3) finns riksintressen av olika slag rikt representerade inom kommunen. Det är de centrala verken som i samråd med länsstyrelsen beslutat om avgränsningen av de riksintressen som omfattas av kap 3 i MB. Regeringen beslutar om riksintressen enligt kap 4 i MB, som bl a omfattar Natura 2000-områdena. I avsnittet "Grunddragen i mark- och vattenanvändningen" (kap 4) framgår hur kommunen beaktat riksintressena och hur markanvändningen och bebyggelseutveckling prioriterats efter en avvägning mellan de allmänna intressena.

I de följande redovisas hur riksintressena behandlats i planen. På efterföljande karta redovisas en samlad bild av riksintressena i kommunen. Efter kartan återfinns ett utdrag ur de delar av miljöbalken som behandlar riksintressena.

Område av riksintresse för rennärningen enligt MB 3:5

Enligt redovisat underlagsmaterial från länsstyrelsen utgör en del av kommunens yta riksintresse för rennärningen (flyttleder och vinterbetesområden). Riksintresseområdena för rennärningen framgår av karta på nästa sida.

Vinterbete, flyttleder mm säkerställs med rekommendationer i översiktsplanen.

Område av riksintresse för friluftsliv, kulturminnesvård och naturvård enligt MB 3:6

Inom kommunen finns flera områden som är av riksintresse för kulturminnesvården och naturvården samt Ammerån som är av riksintresse för friluftslivet.

Riksintressena enligt ovan säkerställs genom redovisat förslag till mark- och vattenanvändning.

Områden med särskilda hushållningsbestämmelser enligt MB 4:1 och 4:6.

Natura 2000-områden enligt 7 kap i miljöbalken är riksintressen med hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns inom områdena enligt 4 kap 1 § miljöbalken.

Enligt 4 kap 6 § i miljöbalken får Vattenkraftverk samt vattenreglering eller vattenöverledning för kraftändamål inte utföras i Ammerån. Ammerån är numera skyddad som Naturreservat enligt kap 7 MB.

Ovanstående områden med särskilda hushållningsbestämmelser är säkerställda genom redovisat förslag till mark- och vattenanvändning samt befintliga områden med skydd enligt kap 7 MB.

Övriga riksintressen

Vissa större kraftledningar och allmänna vägar inom kommunen samt järnvägen är av riksintresse. Dessa har säkerställts genom särskilda rekommendationer.

Rikshintressen i angränsande kommuner och län

Vad gäller rikshintressen inom Jämtlands län utgår kommunen från att länsstyrelsen har gjort erforderlig samordning över kommungränserna samt bevakar att mellankommunal samordning påtalas där det behövs.

På kartan på nästa sida redovisas även vissa rikshintressen som berör kommunens gränsområden mot Västernorrlands län. På kartan visas också skyddade områden. Av kartan framgår att många rikshintressområden berör bägge sidorna av kommun-/länsgränsen och att flera av dem är skyddade som reservat eller som Natura 2000-område. Andra områden slutar i gränsen där det i vissa fall kan finnas naturliga förklaringar, t ex strukturen på skogsbruk, markägande eller geografiska skäl. I andra fall kan det bero på dålig samordning mellan t

ex länsstyrelserna, som ju har ett avgörande inflytande i frågor som rör rikshintressena.

Den föreslagna mark- och vattenanvändningen i kommunen bedöms inte medföra någon påtaglig påverkan på rikshintressen i angränsande län eller kommuner.

Utdrag ur miljöbalken, regler för riksintressen enl. kap 3 och 4

3 kap. Grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden

1 § Mark- och vattenområden skall användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Förreträde skall ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.

2 § Stora mark- och vattenområden som inte alls eller endast obetydligt är påverkade av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt påverka områdenas karaktär.

3 § Mark- och vattenområden som är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön.

4 § Jord- och skogsbruk är av nationell betydelse.

Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Skogsmark som har betydelse för skogsnäringen skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra ett rationellt skogsbruk.

5 § Mark- och vattenområden som har betydelse för rennäringen eller yrkesfisket eller för vattenbruk skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra näringarnas bedrivande.

Områden som är av riksintresse för rennäringen eller yrkesfisket skall skyddas mot åtgärder som avses i första stycket.

6 § Mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön. Behovet av grönområden i tätorter och i närheten av tätorter skall särskilt beaktas.

Områden som är av riksintresse för naturvärden, kulturmiljövården eller friluftslivet skall skyddas mot åtgärder som avses i första stycket.

7 § Mark- och vattenområden som innehåller värdefulla ämnen eller material skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra utvinningen av dessa.

Områden som innehåller fyndigheter av ämnen eller material som är av riksintresse skall skyddas mot åtgärder som avses i första stycket.

8 § Mark- och vattenområden som är särskilt lämpliga för anläggningar för industriell produktion, energiproduktion, energidistribution, kommunikationer, vattenförsörjning eller avfallshantering skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av sådana anläggningar.

Områden som är av riksintresse för anläggningar som avses i första stycket skall skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.

9 § Mark- och vattenområden som har betydelse för totalförsvaret skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt motverka totalförsvarets intressen.

Områden som är av riksintresse på grund av att de behövs för totalförsvarets anläggningar skall skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.

10 § Om ett område enligt 5-8 §§ är av riksintresse för flera oförenliga ändamål, skall företräde ges åt det eller de ändamål som på lämpligaste sätt främjar en långsiktig hushållning med marken, vattnet och den fysiska miljön i övrigt. Behövs området eller del av detta för en anläggning för totalförsvaret skall försvarsintresset ges företräde.

Beslut med stöd av första stycket får inte strida mot bestämmelserna i 4 kap.

4 kap. Särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten för vissa områden i landet

1 § De områden som anges i 2-8 §§ är, med hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns i områdena, i sin helhet av riksintresse. Exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön får komma till stånd endast om

1. det inte möter något hinder enligt 2-8 §§ och
2. det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden.

Bestämmelserna i första stycket 2 och i 2-6 §§ utgör inte hinder för utvecklingen av befintliga tätorter eller av det lokala näringslivet eller för utförandet av anläggningar som behövs för totalförsvaret. Om det finns särskilda skäl utgör bestämmelserna inte

heller hinder för anläggningar för utvinning av sådana fyndigheter av ämnen eller material som avses i 3 kap. 7 § andra stycket. Lag (2001:437)

2 § Inom följande områden skall turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön:

Fjällvärlden från Transtrandsfjällen i söder till Tretriksröset med undantag för de fjällområden som anges i 5 §.

5 § Inom fjällområdena Långfjället-Rogen, Sylarna-Helags, Skäckerfjällen, Burvattnet, Hotagsfjällen, Frostviken-Borgfjällen, Marsfjällen-Vardofjällen, Artfjället, Tärna- Vindelfjällen, Sarek-Mavas, Kebnekaise-Sjaunja, Rostu och Pessinki får bebyggelse och anläggningar komma till stånd endast om det behövs för rennäringen, den bofasta befolkningen, den vetenskapliga forskningen eller det rörliga friluftslivet. Andra åtgärder inom områdena får vidtas endast om det kan ske utan att områdenas karaktär påverkas.

6 § Vattenkraftverk samt vattenreglering eller vattenöverledning för kraftändamål får inte utföras i nationalälvarna Torneälven, Kalixälven, Piteälven och Vindelälven med tillhörande vattenområden, källflöden och biflöden samt i följande vattenområden med tillhörande käll- och biflöden:

I Ljusnan	Voxnan uppströms Vallhaga
I Ljungan Holmsjön	Ljungan uppströms Storsjön samt Gimån uppströms
I Indalsälven	Åreälven, Amnerån, Storån-Dammån samt Härkan
Vattenkraftverk samt vattenreglering eller vattenöverledning för kraftändamål får inte heller utföras i följande älvsträckor:	
I Ljusnan	sträckan mellan Hede och Svegsjön samt sträckan mellan Laforsen och Arbråsjöarna
I Ljungan	sträckan mellan Havern och Holmsjön samt sträckan nedströms Viforsen
I Indalsälven	Långan nedströms Landösjön

Första och andra stycket gäller inte vattenverksamhet som försäkras endast obetydlig miljöpåverkan.

8 § En användning av mark och vatten som kan påverka ett naturområde som har förtecknats enligt 7 kap. 27 § första stycket 1 eller 2 och som omfattar verksamheter eller åtgärder som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a § får komma till stånd endast om sådant tillstånd har lämnats. Lag (2001:437).

SVEA HOVRÄTT

Ink 2025-11-28

Målnr
Aktbilaga

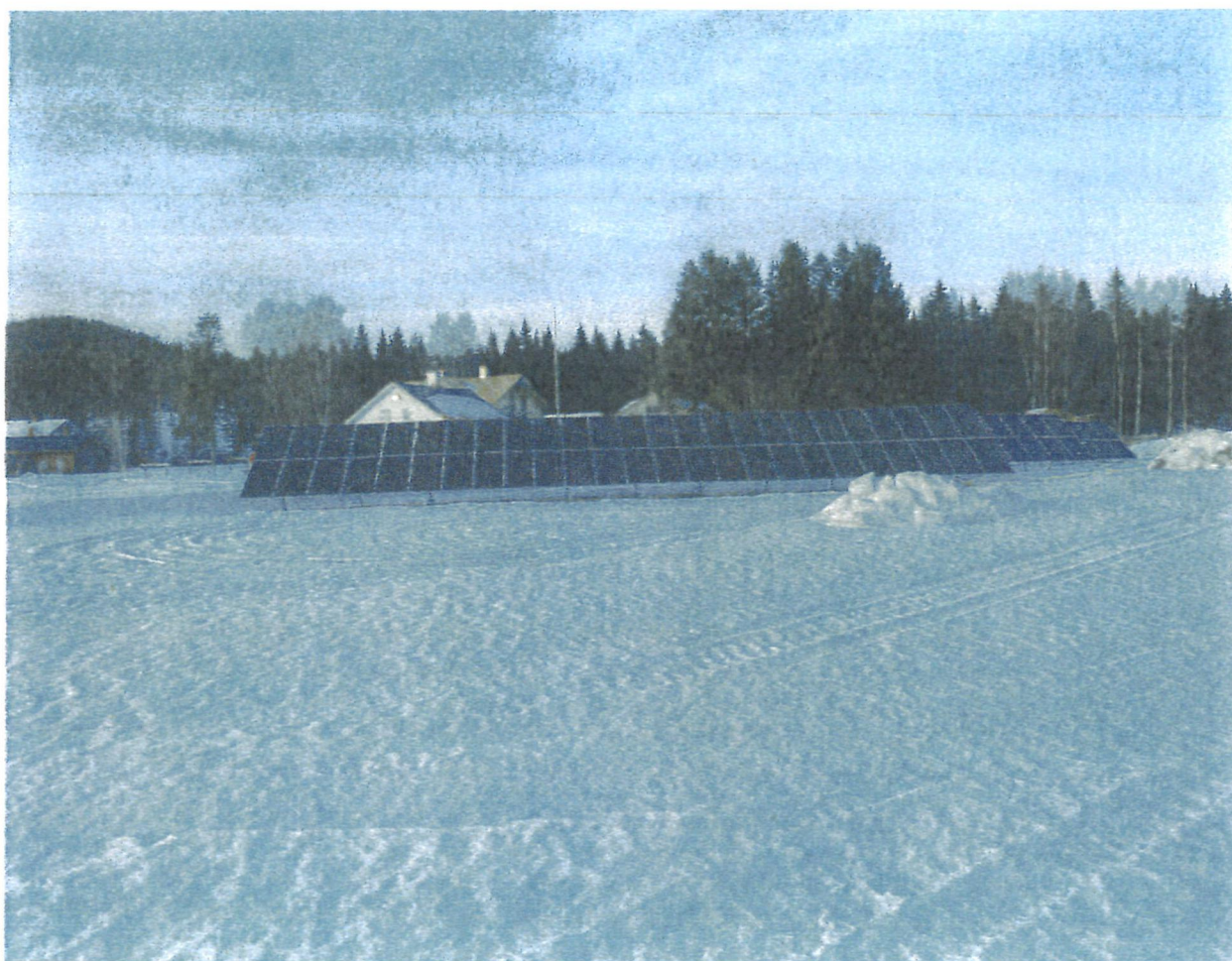
Bilaga 8

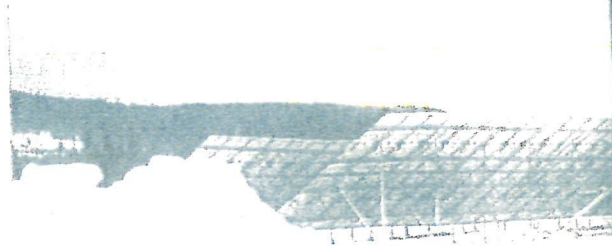
SVEA HOVRÄTT
060111

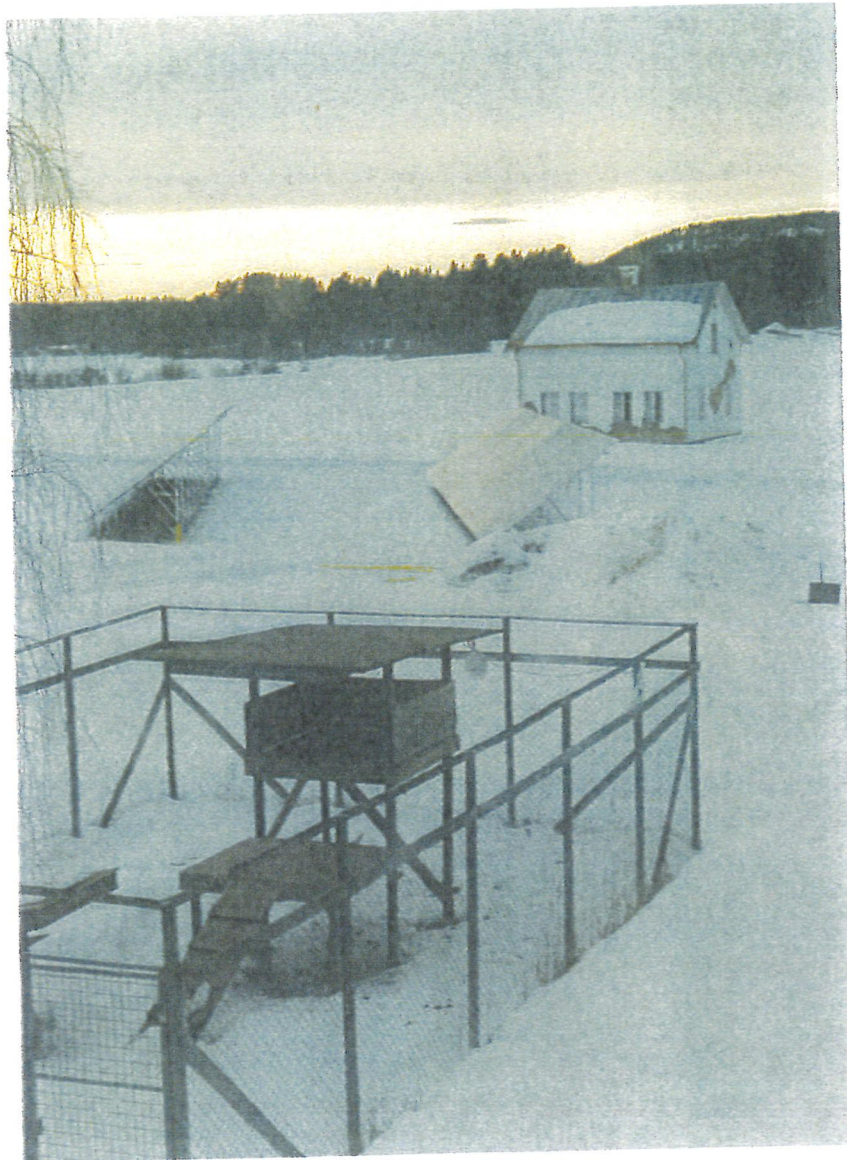
INKOM 2025-11-28
MÅLNRO 202402-1
AKTBIL 11

Bilaga 5 - Vy från Ammerån mot gården med solceller

Bilaga 6 - Vy från Skyttmon 123 med solceller

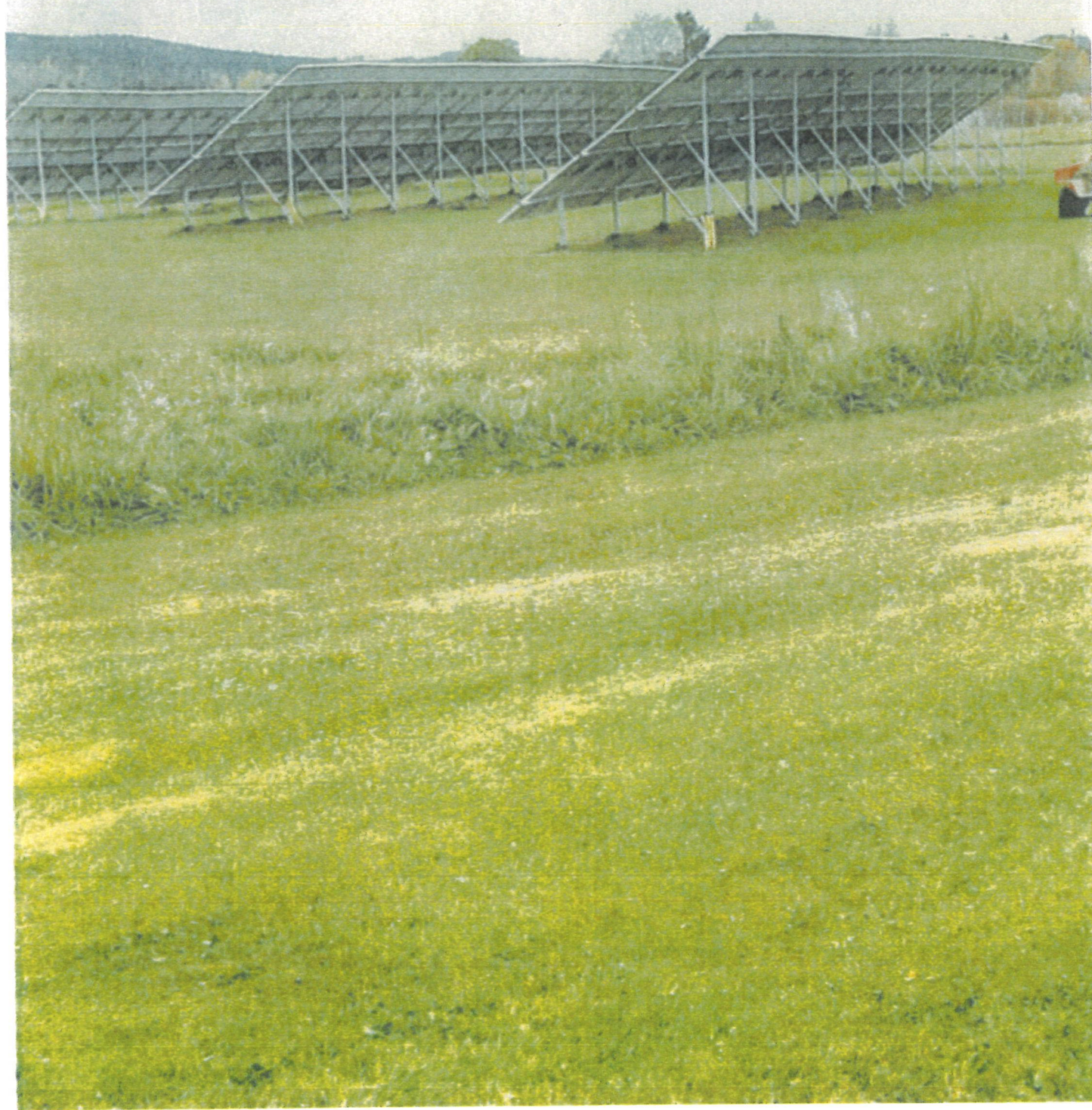

Bilaga 7 - Vy från Skyttmon 125 med solceller

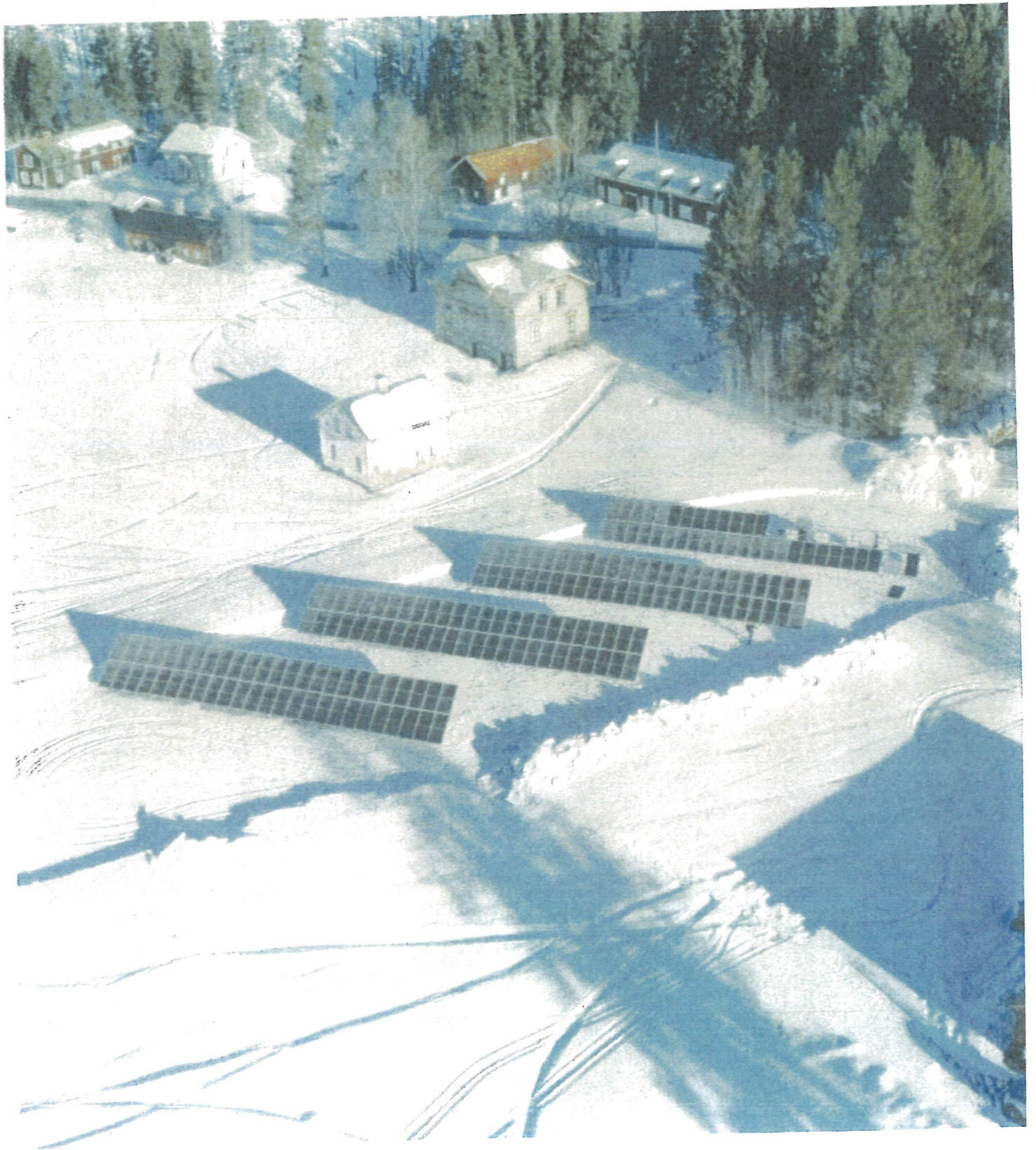

Bilaga 8 - Vy från Skyttmon 127 med solceller

Bilaga 9

Model: LR4-72HPH-450M

LONGI

Rated Maximum Power (Pmax)

Power Tolerance

Voltage at Pmax (Vmp)

Current at Pmax (Imp)

Open-Circuit Voltage (Voc)

Short-Circuit Current (Isc)

Voc & Isc Tolerance

Maximum System Voltage

Maximum Series Fuse Rating

Operating Temperature

Protection Class

SVEA HOVRÄTT

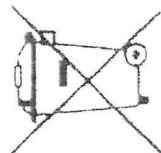
Ink 2025-11-28

Målnr
Aktbilaga

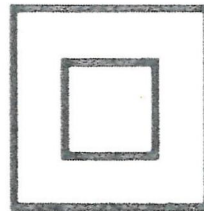
450 W
0 ~ +5 W
41.5 V
10.85 A
49.3 V
11.60 A
±3%
1500 V
20 A
-40°C ~ +85°C
Class II

STC: AM=1.5, E=1000W/m², Tc=25°C

Tested to IEC 61215-2: 2016 and IEC 61730-1: 2016

CE

LONGi Green Energy Technology Co., Ltd.

ADD: No. 388, Middle Hangtian Road, Chang'an District, Xi'an, Shaanxi 710100, P. R. China

www.longigroup.com

SVEA HOVRÄTT
060111

INKOM: 2025-11-28
MÅLNR: P 14672-25
AKTBIL: 15

Made in China

SVEA HOVRÄTT

Ink 2025-11-28

Målnr
Aktbilaga

Till
Länsstyrelsen i Jämtlands län
Dnr 8212-2024

Härmed inges en USB-sticka med komplettering till Dnr 8212-2024, yttrande 2024-11-19 beträffande bild- och videomaterial från den Facebooksida som det hänvisas till i ovannämnda yttrande.

Komplettering till bevisbilaga 8 med videofilm på separat USB-minne, DataTraveler 2GB, Kingston.

- Skärminspelning från länk till videon publicerad 11 mars 2022 på leverantörens företagssida på Facebook: https://www.facebook.com/solenerginorr/videos/706914273640281/?locale=sv_SE

2024-11-19

SVEA HOVRÄTT
060111

INKOM: 2025-11-28
MÅLNR: P 14672-25
AKTBIL: 16

sid 1 (3)

Komplettering till bevisbilaga 8 med foto enligt länk nedan från leverantörens företagssida på Facebook.

- Länk till skärmbild:
https://www.facebook.com/photo.php?fbid=856105999851346&set=pb.10006355_8609551_-2207520000&type=3

2024-11-19

sid 2 (3)

Komplettering till bevisbilaga 8 med foto enligt länk nedan från leverantörens företagssida på Facebook.

Länk till skärmbild den 6 april 2022:

<https://www.facebook.com/solenerginorr/photos/a.340338806122108/2146410058848298/>

Intervju i P4 Jämtland, publicerad 2021-12-30,
med byggnadsantikvarie Louise Ingelsson vid länsstyrelsen i Jämtland.

<https://sverigesradio.se/artikel/slottsliknande-hus-i-skyttmon-unika-i-sitt-slag-antikvarie-som-en-godisaffar>

SVEA HOVRÄTT
060111

INKOM: 2025-11-28
MÅLN: P 14672-25
AKTBIL: 17

Foto: Länsstyrelsen Jämtland och Marcus Frånberg/Sveriges Radio

UNIKA BYGGNADER I ÖSTJÄMTLAND

▶ Slottsliknande hus i Skyttmon unika i sitt slag – antikvarie: "Som en godisaffär"

1:57 min [Dela](#)

Publicerat torsdag 30 december 2021 kl 19:00

- o Skyttmon i Ragunda har till skillnad från många andra byar två hus om är byggnadsminnesförklarade. det är Aspnäsets gård som har anor från mitten av 1700-talet och Markusgården.
- o "Man ville väl visa på välstånd och att man inte var sämre än de som bodde i storstäderna", säger byggnadsantikvarie Louise Ingelsson vid länsstyrelsen i Jämtland.
- o "För mig blir det lite som att kliva in i en godisaffär. Jag vill titta på och fota allting", säger hon.

P4 Jämtland
p4jamtland@sverigesradio.se

SVEA HOVRÄTT

Ink 2025-11-28

Målnr
Aktbilaga

SVENSKA HÖVRÄTTEN
60111
KOM: 2025-11-28
MÄLN: P 14672-25
KTBIL: 18
Målnr
Aktbilaga

Bilaga 3 - Ursprungsvy från gården utan solceller

Bilaga 4 - Ny vy från gården med solceller

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060111

PROTOKOLL
2025-12-04
Föredragning i
Stockholm

Aktbilaga 20
Mål nr P 14672-25

RÄTTEN

Hovrättsrådet Fredrik Ludwigs, tekniska rådet Inger Holmqvist och hovrättsrådet Johanna Fernlund, referent

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Föredraganden Sonja Rodhe

PARTER

Klagande

1. Linda Ellebrink Engvall
Skyttmon 119
844 95 Stugun

2. Torgny Engvall
Skyttmon 119
844 95 Stugun

3. Ing-Marie Jonsson
Mogården
Skyttmon 125
844 95 Stugun

Ombud för 1–3: Advokat Johan Söderbom
Heilborns Advokatbyrå HB
Kyrkgatan 49
831 34 Östersund

Motpart

1. Bygg- och miljönämnden i Ragunda kommun
Box 150
844 21 Hammarstrand

2. Peter Eriksson
Skyttmon 117
844 95 Stugun

Ombud: Advokat Madeleine Lillehöök
Bredgatan 4
222 21 Lund

Dok.Id 2286055

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

SAKEN

Tillsyn avseende solcellsanläggning på fastigheten Skyttmon 8:1 i Ragunda kommun;
nu fråga om prövningstillstånd

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Östersunds tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2025-09-30 i mål nr P 1312-25

Efter föredragning fattar Mark- och miljööverdomstolen följande

BESLUT (att meddelas 2025-12-08)

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd.

Beslutet får inte överklagas.

Sonja Rodhe

Protokollet uppvisat/